

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSEG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETESI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-ÉVRE 9 P. FELEVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESÉ EGYES SZÁM FILLER. VASARNAP 24 FILLER

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM. 20. SZÁM. 1930 JANUÁR 25. SZOMBAT.

12 FILLER

Lóláb

Csodálatos dolog, milyen keveset foglalkozik a magyar sajtó a román helppolitikai viszonyokkal és milyen közömbösen megy el az erdélyi magyarságot szivós és céltudatos munkával kiirtani törekvő intézkedésekkel szemben. Mint-ha az erdélyi magyarság sorsa Hekuba volna nekünk, mintha a tőlünk elorzott területeken nem is testvéreink, hanem vad idegenek élnének.

Romániában az új közigazgatási törvény a régi központosított adminisztráció helyére a decentralizációs módszert lépteti életbe, lát-szolgálat azzal a tendenciával, hogy az autonómiának ad több mozgási lehetőséget, de aki ismeri a román politikai erkölcsöket és figyelem-mel kíséri az új közigazgatási törvény életbeléptetése körül Bukarestnek ravasz taktikáját, tisztán láthatja, hogy mindez csak masz-lag.

Kilátszik a lóláb. A terv az, a régi közigazgatás embereit, akik közül mégis akadtak, éppen mult-juknál fogva olyanok, akik nem vállalkoztak a magyarság kiirtá-sának hőhőmunkájára, eltenni az utóból hogy irtagja se maradjon egyetlen embernek Erdélyben, aki a románok magyarirtó törek-véseinek ne legyen engedelmes szolgálója.

A román hivatalos hirdetés-mény szerint felhívja az erdélyi kor-mányzóság 18 vármegyéjének lakossá-gát, hogy február 1-től kezd-vő a falu népe szabadon választ-hatja magának igazgóját. Nyoma-tékosan kiemeli a rendelet, hogy az eddig szolgálatban levő jegyz-ök működése február 1-től meg-szűnik és a választandó községi tanácsok fogják pályázat útján megválasztani az új jegyzőket.

Románia ugylátszik alapos mun-kát végez Erdélyben. Nem is csi-ánál különösebben titkot a maga politikájáról. Dobrescu, az erdélyi kormányzóság igazgatója a minap magához kérte az összes hatósá-gok vezetőit és kijelentette elő-lük, hogy az új közigazgatási rendszernek főfeladata a regát és a csatolt területek közötti kapoco-lat megerősítése és a román nem-zeti eszmének konszolidálása Er-délyben is. Ebből azután eléggé világosan érthetett a 18 vármegye vezetőse, hogy mi is itt a teendő, hogyan válassza meg szabadon a falu a maga jegyzőjét, illetve köz-ségi tanácsait.

Egyik év pereg le a másik után és minden évnek elmúltával job-ban guzsba kötik az erdélyi ma-gyarságot. Tegnap az iskolák meg-rendszerűsítésére érvényesülnek a magyarságot kiirtó törekvések, ma a közigazgatás új módszerre fektetésével igyekeznek megfojta-ni a nyelvhez, nemzeti hagyomá-nyaikhoz hű erdélyi testvéreinket és holnap, holnapután már ki-alszik s elhamvadnak az őrtüzek a veszélyeztetett Erdélyben és az er-délyi magyarság lelkében.

A Magyar Nemzei Bank 7 százalékra szállította le a kamatlábat

A hágai egyezmény folytán máris enyhült a pénzpiac feszültsége.

A hágai tárgyalások eredménye máris érezteti hatását a magyar pénzpiacra. A Magyar Nemzeti Bank tegnap leszállította a hiva-talos kamatlábat 7 százalékra — Felesleges hangsúlyozni, hogy mi-lyen nagyfontosságu ez a lépés a gazdasági élet szempontjából. A pénz olcsóbbodása bizonyára fel fogja kelteni a vállalkozási ked-vet, úgy hogy a téli hónapok el-múltával tényleg várható egy olyan fellendülés, mely munkaal-

kalmakat teremt és jobb gazdasá-gi helyzetet idéz elő az egész vo-nalon.

Érdekes jelenség, hogy a Ma-gyar Nemzeti Bank a kamatláb leszállítására határozta el magát, annak dacára, hogy az európai pénzpiacra vezető szerepet játszó Angol Bank éppen a tegnapi ülé-sén elzárkózott a kamatláb leszá-lítás elől. Ebből az összehasonlí-tásból látszik, hogy a magyar pénzpiac már függetleníteni tudja magát és visszanyert pénzügyi szuverénitását első fecskejeként

lehet tüdőzőlni a Nemzeti Bank tegnapi határozatát.

Budapest, jan. 24. A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa 1930 ja-nuár 24-én tartott ülésében elha-tározta, hogy január 25-én kezdő-dő hatállyal a bank által váltók, közraktári zálogjegyek és értékpá-pirok leszállításánál alkalmazott kamatlábat 7 és fél százalékról 7 százalékra, a népszövetségi köl-esönkötvényekre adott kölcsönök-nél alkalmazott kamatlábat pedig 8 százalékról 7 és fél százalékra szállítja le.

Magyarország hitele kifelé rendkívül megerősödött

Korányi Frigyes báró hazaérkezett és nyilatkozott a hágai egyezményről. — 1922. évben még három mil-liárd jövátételt követeltek Magyarországtól, most pedig megszabadultunk minden további jövátételtől. — Mit kell érteni az egyéb követelések alatt, melyeket 83 millióval váltunk meg. — Bethlen emberfeletti munkája a hágai konferencián.

Budapestről jelentik: Korányi Fri-gyes, a Pénzügyi Központ elnöke — mint egyik magyar delegátus — résztvett a hágai konferencián, teg-nap visszaérkezett Budapestre és fo-gadta a hírlapírókat, akiknek rend-kívül érdekes nyilatkozatot tett a hágai tárgyalások atmoszférájáról és azokról az elért eredményekről, amelyek lehetővé tették, hogy Ma-gyarország a megegyezéshez hozzá-járuljon.

— A gyakorlatban pénzügyi szu-verénitásunk visszanyerése annyit jelent — mondotta Korányi — hogy Magyarország hitele kifelé ren-d-kívül módon megerősödött.

Eddig ugyanis egyik külföldi pénz-piac sem tudhatta, hogy a jöváté-teli bizottság — amelynek zálogjoga van Magyarország minden vagy-o-nára és jövedelmére — nem fog-e Magyarország terhére 1943 után oly jövátételt megállapítani, amely le-hetetlenül teszi, hogy megfelelhessünk egyéb kötelezettségeinknek, a mely kötelezettségek összefüggésben állanak a külföldi hitelnyújtással.

Ez a bizonytalanság megszűnt. Magyarország a konferen-cián való szereplése gazdasági-lag is olyan megítélést érdme-nyezett, amelyet a pénzpiacok is mindenesetre honorálni fognak. Hogy e tekintetben milyen válto-

zás történt Magyarország irányá-ban, arra nézve már Loucheur is megnyilatkozott, aki felhatalmazta Bethlen István gróf miniszterelnö-köt annak bejelentésére, hogy Ma-gyarország számíthat a nagyhatal-mak támogatására, amikor nagyobb államkölcsönnek a külföldön való megszerzéséről lesz szó.

— A pénzpiac mai helyzeténél is remélhető-e külföldi kölcsön felvé-tele? — volt következő kérdésünk.

— Ha Magyarország nem is volt pénzügyi bojkott alatt, — válaszolta Korányi Frigyes báró, hiszen kap-tunk Amrikából és Angliából bizo-nyos kölcsönöket, a helyzet eddig mégis az volt, hogy egy igen jelen-tős pénzpiac, a franczia, eddig el volt zárva előlünk. Most, a hágai megegyezés után, remélhető, hogy ez a pénzpiac is megnyílik és nem-esak rövid, hanem hosszulejratu hiteleket is tudnak majd szerezni. Ennek a pénzpiacnak a bekapcsoló-dása a magyar közgazdaság minden terén éreztetni fogja hatását.

— Az az összeg, amelyet 1943 után fizetni fogunk — mondotta továbbá Korányi báró — tulajdonképen nem más, mint megváltása azoknak a pénzügyi és gazdasági természetű követeléseknek melyek a békeszer-ződés különböző szakaszaiból foly-nak, de amelyeknek kiegyenlítése nem a jövátételi számlán lettek vol-

na Magyarország javára irandók.

— Egyáltalában nincs szó jöváté-telről, mert jövátételt nem fizetünk. E követelések között vannak meg-szállási költségek, vasuti anyagok további kiszolgáltatásának értéke, a közös osztrák-magyar és a magyar kormány által rendelt hadirendelé-sek ellenértéke, a rekvizíciókhoz elő-állított követelések, a fogolyhazaszá-lítások költsége és egyéb követelé-sek, amelyeknek összege mintegy 600-700 millió aranykoronára rug. Ezzel szemben a mi szolgáltatásunk nem más, mint körülbelül 83 millió aranykorona tőkésítése.

— Egyébként a kérdésről nem ki-vánok részletesebben nyilatkozni. A miniszterelnök, aki az egész hágai tárgyalást vezette és irányította, valamennyi kérdéssről kimerítő fel-világosítást fog adni. Annyit azon-ban mondhatok, hogy megelégedé-sünkre szolgálhat mindaz, amit el-értünk.

— Ha összehasonlítjuk azt a lég-kört, amelyet most sikerült Hágá-ban biztosítanunk az 1922. évi hely-zettel, amikor Párisban a jövátételi bizottság előtt, min Magyarország képviselője megjelentem és amikor egy-két teljes objektivitást tanúsító angol bizottsági tagtól eltekintve, majdnem olyan helyzetben voltunk, mintha vádoltak volnánk, úgy meg állapíthatjuk, hogy 1922-ben még

Méreteiben nagy és céltudatos politika veti a hurkot a magya-rság minden életnyilvánulására odaát Erdélyben. Csak egy jelen-téktelennek látszó eset, a fent le-írt nagy irtási művelettel szem-ben, amely azonban sokat, min-dent megmagyaráz. Budapestben, a mult színházi szezonban egy tel-jesen ártatlan jellegű és minden irredentizmustól távol álló operet-tet játszottak, „A régi jó Buda-

pest”-et. Ez a darab eljutott Nagy-váradra, Oradeára is. Dehogy is engedték a román hatóságok a da-rabot úgy előadni, amint azt meg-írták. A szövegében nem találtak egy mondatot se, kivetni valót. Ebbe nem tudtak belekötni. Hát itt volt maga a cím: „A régi jó Budapest”. Milyen destrukció ez a román állameszmével szemben Nagyváradon. Hátha felbűszereg egy-egyváradai nézőnek a vére

regi jó Budapestben. Meg kell vál-toztatni a rebellis címet. És a régi jó Budapestből A kis cukrász-lány lett.

Igy dolgoznak ők. És mi csak nézzük (még szép tőlünk, ha meg-látjuk) ezt a gyilkos irtó munkát és várjuk pipaszó és ilyen téli időkben a kandalló mellett az idők jobbrafordulását.

Majd csak lesz valahogy.

arról volt szó, hogy Magyarország három, legjobb esetben kétmilliárd aranykorona jóvátételt köteles fizetni,

természetesen az átengedett javak értékén felül. Ezenkívül még fennállottak volna a békeszerződésből folyó egyéb követelések is. Ez volt a helyzet hét évvel ezelőtt.

— Az 1924. évi megegyezés már ehhez képest nagy haladás volt, a mikor 200 millió aranykorona megfizetésében egyeztünk meg, az 1943. évig. Nyitva maradt azonban az a kérdés, mi történjék Magyarország jóvátételi kötelezettségével 1943 után és természetesen továbbra is lekötve maradt Magyarország egész vagyona és minden jövedelme, a jóvátételi bizottság részére.

— Helyzetünket, amelyben voltunk, ősszel, a párisi keleti jóvátételi tárgyalás alkalmával, a kisantant egyik markáns személyisége maga is így jellemezte: „Magyarország pénzügyi rabszolgasága”. Most megszabadultunk véglegesen a jóvátételi kötelezettségtől és mint mondtam, egy körülbelül 80 millió aranykorona értékű összeggel, mely csak 1943 után rovandó le, természetesen kamataival együtt 1966-ig és megváltottuk ezáltal a békeszerződésből folyó, nem jóvátételi követeléseket.

— Hogy a kisantant túlzott követeléseit nem nyertek kielégítést, abban igazolását láttam annak a magatartásnak, amelyet a kormány instrukciói alapján Parisban követtem azokkal a feltételekkel szemben, amelyek elfogadhatatlannak voltak és amelyek most olyan lényegesen módosultak.

— A konferencia tagjaira igen mély benyomást gyakorolt a magyar delegáció és főleg Bethlen István gróf miniszterelnök határozott fellépése.

Bethlen István gróf teljesen ura volt az egész tárgyalási anyagnak s fáradhatatlanul dolgozott heteken keresztül, annyira, hogy az utolsó két napon egyáltalán le sem feküdt. A konferencia tagjai közül elsősorban az olasz delegációról kell megemlékezni, amely nyitán és fáradhatatlanul állott a magyar delegáció mellett, de meg kell emlékezni Loucheur francia miniszterrel is, aki teljes pártatlanságával nagymértékben hozzájárult a kérdés előnyös megoldásához.

— Az utolsó héten az egész érdeklődés a magyar delegációra koncentráldott, mert ha nem jött volna létre megegyezés, a kisantant nem írta volna alá a Young-féle tervet és maga Olaszország is megtagadta volna aláírását. Ezzel pedig az egész terv fennakadt volna. A konferencia utolsó két napján másról nem is beszéltek, mint a magyar kérdéssel és a londoni tengerészeti konferencia szinte eltörpült a nagy érdeklődés mellett, amely a magyar ügy iránt nyilvánkozott meg.

Megkérdezték ezután a hírlapírók Korányi bárót, reméle-e a hágai megegyezés után olyan jelentékeny enyhülést a magyar gazdasági életben, mint amekkorát attól itt vártak?

— Határozottan enyhülést várok, — mondotta Korányi báró.
— Az eddigi helyzettel szemben az enyhülés feltétlenül jelentős lesz — mondotta határozottan Korányi.

Wekerle pénzügyminiszter a minisztertanács előtt ismertette a hágai egyezmény jelentőségét.

Budapest, január 24. A kormány tagjai ma délután 5 órakor Vass József, helyettes miniszterelnök előkérletével minisztertanácsot tartottak, melyen Wekerle Sándor pénzügyminiszter ismertette pénzügyi szempontból a hágai megállapodások jelentőségét. A minisztertanács, mely ezután folyó ügyeket tárgyalta, este 8 óra után ért véget.

Fűszer- és csemegekereskedők!

Az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ helyi lerakata Burgondia-utca 10. elsőrendű pastörözött teavaját és kiváló minőségű sajtjait nagyban áron szállítja.

Angol vélemény a hágai egyezményről.

London, január 24. Az angol hetilapok és folyóiratok egyhangú megalapozással állapítják meg, hogy a hágai magyar jóvátételi egyezmény a súlyos és bonyolult viszályok tömkelegét intézte el, majdnem az összes felek egyforma megalapozására. Az Economist szerint a döntőbíráskodásra vonatkozó megoldás azonos azzal, amelyet sir Austen Chamberlain két évvel ezelőtt ajánlott, amelyet annakidején Magyarország elfogadott és Románia elutasított. A Statist igazságosnak tartja, hogy úgy az utódállamok, mint a nagyhatalmak hozzájárulnak majd az optáns kártérítési alaphoz. A News Stateman szerint Magyarország pénz-

ügyi szabadságának visszaállítása bőségesen felér minden esetleges áldozattal.

Ausztria nem fizet.

Bécs, január 24. Hivatalos helyen megállapítják, hogy az a néhány külföldi lapban megjelent hír, mely szerint Ausztria a hágai értekezleten kötelezettséget vállalt arra, miszerint 1943-tól kezdve évi egymillió aranykoronát, összesen 23 milliót fizet, valótlan. Ausztria sem ennek, sem más összegnek fizetésére nem vállalkozott, sem az említett, sem más határidőre. Ausztriát minden jóvátétel alól mentesítették és e címen semmiféle fizetést nem kell teljesítenie.

Csehország többet fizet mint Magyarország

Prága, január 24. A Narodni Politika hosszabb cikket közöl: „Mit fizet Magyarország?” címmel. A jóvátételről szóló kimutatásoknál — írja a lap — meg kellene nevezni a valutát is, nem csupán a számokat felsorolni, ahogy azt például Krofta tette a külügyi bizottságban elmondott exposéjában. Krofta homályosan csak annyit mondott, hogy a csehszlovák felszabadítási illetéket 750 millió aranyfrankról körülbelül 200 millióra csökkentették. De azt nem mondta meg, hogy ez utóbbi szám milyen pénzben értendő. Nagy különbség pedig, hogy aranyfrankról, vagy aranymarkáról van-e szó. Más hágai jelentések aranymarkáról szólnak, de még ez esetben is tévedett Krofta, mert aranymarkában 225 milliót kell fizetni. Mindez azonban semmit sem változtat azon, hogy Magyarország kevesebbet fizet, mint Csehszlovákia.

Magyarországnak 1943-ig évenként körülbelül 65 millió cseh koronát kell fizetnie, — amire egyébként semmiféle szankcióval nem kötelezték — Csehszlovákia ugyanebben az időben évi 113 millió cseh koronát fizet. 1943 és 1966 között a magyarok 87 millió cseh koronát kötelesek fizetni évenként, még pedig a saját állampolgáraik kárpótlására szolgáló alaphoz. Ugyanakkor Csehszlovákia továbbra is 113 millió cseh korona évi fizetést köteles teljesíteni, még pedig kizárólag a külföldre.

Magyarország 1966 után mentesül minden fizetési kötelezettségtől, — Csehszlovákiának azonban még 13 éven keresztül, 1979-ig, körülbelül évi 33 milliót kell törlesztenie. Magyarországnak ugyanis a háboruban nem volt antant-hadserege és nem kell fizetnie a légiók felszereléséért. Krofta nyilatkozatából nem derül ki továbbá az sem, vannak-e kamatok, milyen kamatok vannak és esetleg nem fognak-e később megállapítani kamatokat. Tiszta az is, hogy az ugynevezett Brocchi-alap mennyire fogja Csehszlovákiát megterhelni. Igaz, hogy ezt az alapot a nagyhatalmak fogják dotálni, tudvalevőleg azzal a fenntartással, hogy ha az ő befizetésük nem elegendő, a szükséges összeget a kisantant pótolja.

Végül a lap felteszi a kérdést, miért számítják a cseh kötelezettségeket aranymarkában, a többi államo-

kat pedig aranyfrankban? Megszégyenítés az, hogy éppen csehszlovákiával szemben használják a német valutát, jóllehet, Csehszlovákia volt az első, amely a maga valutáját a saját erejéből és nagy áldozatokkal megteremtette.

Ha a magyarok ünneplik Bethlen Istvánt, ugy ezt teljes joggal teszik, — írja egy svájci lap.

Bern, január 24. A Berner Tagblatt foglalkozik a hágai értekezlet

eredményével és úgy látja, hogy a keleti jóvátételek kérdésében arról van szó, vajjon a kisantant rá tudja-e kényszeríteni akaratát Magyarországra, úgy, hogy Magyarország lemondjon a trianoni békeszerződés döntőbírói szakaszáról. A kisantant súlyos vereséget szenvedett. A kisantant tudta, hogy Olaszország támogatni fogja a magyarokat, de bizott az angolokban és azt hitte biztos lehet Franciaország től. Snowden azonban olyannak mutatkozott, hogy a prágai lapok dühösen támadták. Cheron és Tardieu pedig inkább közvetítőként, mint a kisantant segítségként léptek fel. Végül pedig Loucheur az olasz Brocchi mellett állott, amikor Brocchi azt mondta, hogy a kisantant egyezzen meg Magyarországgal, vagyis engedjen. Az erősebb akaratú alá akarta kényszeríteni a gyengébbt és nagy szövetséges társaira épített. Az erősebbt azonban a még sokkal erősebbek kényszerítették, hogy engedjen: így történt azután — és ez ritka dolog a történelemben — hogy egyszer a gyenge támogatásra talált. De most is csak azért, hogy volt hozzá bátorsága, hogy minden erejével védekezzen és volt hozzá bátorsága, hogy tuloutul hatalmas szomszédainak nemet mondjon. És ha a magyarok ünneplik Bethlen István grófit, ezt teljes joggal teszik.

Rothermere lord helyesli a hágai egyezmény megkötését

A lord ötvenötezer pengős díjat tűzött ki annak a pilótának, ki Amerikából Budapestre repül.

London, január 24. Rothermere lord, aki jelenleg az Egyesült Államokban tartózkodik, kétezerfontos (kb. 55.000 pengő) díjat tűzött ki annak a magyar embernek, aki először repül az északamerikai szárazföldről Budapestre.

Budapest, jan 24. Kenedi Sándornak, Az Est egykori tudósítójának kábeltáviratából Rothermere lord nyilatkozatát közli.

Rothermere lord pár nap óta New Yorkban tartózkodik, ott fogadta Kenedi Sándort, kijelentette, hogy nézete szerint a Hágában elért magyar eredmények jelentősek, a Bethlen-kormány igen okosan járt el a hágai egyezmény megkötésével. Az optansper el-

intézése szívtén pluszt jelent Magyarországra számára.

Az utódállamok helyzetéről szólva azt mondja a lord, hogy Románia és Jugoszlávia szempontjából nagyon fontosak volnának a trianoni békeszerződés revíziójára vonatkozó tárgyalások. Ő azt hiszi, hogy ezek a tárgyalások pár éven belül megindulnak.

— Ha Románia és Jugoszlávia megegyezne Magyarországgal — mondotta a lord —, akkor akár én magam is tudnék kölcsönt szerezni egy románoknak, mint a jugoszlávoknak.

Végül Rothermere lord közölte, hogy jövőre valószínűleg ellátogat Magyarországra.

A szászok ráolvassák Maniura, hogy a kisebbségek helyzete jobb volt a régi magyar uralom alatt, mint most

Kolozsvár, jan. 24. A Siebenbürgische Deutsches Tagblatt, a szászok hivatalos szócsöve bonkés alá veszi Maniu miniszterelnöknek kolozsvári beszédét és ezeket írja: Maniu miniszterelnöknek mindenestre nagyobb óvatosságot kellett volna tanúsítani, amikor a mai román kisebbség sorsát összehasonlította az erdélyi románok régebbi kisebbségi sorsával. Ha azt kérdezzük, hogy vajjon a kisebbségeknek jobb-e a sorsuk Romániában, mint annak idején Magyarországon, erre a kérdésre feltétlenül tagadólag kell válaszolni. Így például a régi Magyarországon a kisebbségek gazdasági fejlődése szabad volt, ezt sohasem érintette a magyar uralom. A magyar állam a kisebbségi egyházak és iskolák segélyezésében összehasonlíthatatlanul bőkezűbb volt, mint ma a román állam, pedig Magyarországot nem kötelezték erre nemzetközi szerződések, mint ahogyan Romániát kötelezték. De folytatható az összehasonlítás még tovább is. Maniu miniszterelnök azt a kö-

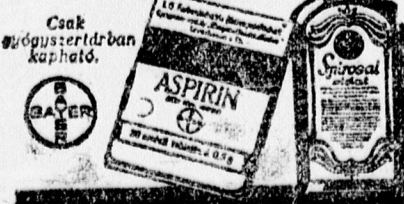
vetelményt állította fel a kisebbségi sajtóval szemben, hogy ez segítse meg Romániát a külföldi rágalom ellen. Hát vajjon annak idején a román sajtó igyekezett-e enyhítőleg Magyarország javára írni? Vagy vajjon a mai román román sajtó sietett-e a kisebbséget megvédeni, amikor egyik-másik lap a román sajtó köréből a leggorombább gyalázkodásokat követte el a kisebbség ellen. Ami pedig azt illeti, hogy Maniu miniszterelnök elvárta volna a kisebbségi sajtótól, hogy az optáns ügyben is Románia mellett foglaljon állást, nos ez a kényszer az optáns perben sem következett volna be, ha a román uralom alatt az agrár-reform eljárása során igazságos eljárást tanúsít. Elvégre ez a kérdés lényege.

AZ OSZTRÁK JEGYBANK IS LESZÁLLITOTTA A KAMAT-LÁBAT.

Bécs, jan. 24. Az Osztrák Nemzeti Bank a kamatlábat félévszázalékkal, hétszázalékra szállította le.

Aspirin tableták és Spirosal oldat,

a mélyreható bedörzsölőszer, megszüntetik a reumatikus fájdalmakat

A tiszazugi méregkeverők bűnpöre az evangélium megvilágításában

Benkő Viktor nagyrévi missziós lelkész szenzációs előadása a Kossuth-utcai templom vasárnapi vallásos ünnepélyén.

Folyó hó 26-án, azaz vasárnap délután 5 órakor nagy érdeklődéssel várt vallásos ünnepély lesz a Kossuth-utcai templomban, az egyházi részről a bizottság rendezésében, melynek különös és eseményszámba menő érdekességét az kölcsönöz, hogy azon az előadást Benkő Viktor nagyrévi missziós lelkész tartja, kit dr. Baltazár Dezső tiszántúli egyházkerületi püspök nemrég helyezett az ismert bűnperek miatt vallásérkölcseleg veszélyeztetett pontra, hogy a valóság és az erkölcsiség hatalmas erejével vezesse vissza a bűnbe merült szerencsétleneket az evangélium kies vizeire.

Benkő Viktor éber vigyázattal figyeli az eseményeket és keresi a saját sebeire az egyetlen gyógyító, igaz orvosságot. Előadását a vasárnap délután 5 órakor a Kossuth-utcai templomban kezdődő vallásos ünnepély keretében tartja meg. Előadásának bizonyára nagy hallgatósága lesz, s így valószínűleg a templom kiesnek fog bizonyulni.

Benkő Viktor előadásának gondolatmenete.

A falu reális képe. „Az elsodort falu”, „A fálya”, „A kialudt fálya”. A falu sántája és leányai. Hogy jutottunk ideig? Hol a baj? Hol az orvos? Mi az orvosság? Az alkoholizmus. A tömeges mérgezés tömegpsyhosisa. A tárgyalásokon. A vádlottak lelki képe. Óspogányság. Keresztység. Nagyrév és a Krisztus. A Krisztus Nagyréven. A falu jövője.

Benkő Viktor nagyrévi missziós lelkész életrajza.

Benkő Viktor nagyrévi h-lelkész erdélyi székely református családból származott. Apai nagyapja az Erdélyi székely ismert „Benkő bácsi” az erdélyi ref. egyházkerület generális direktora, közgazdátja és görögnyelvi esperes, — anyai nagyapja a székelyudvarhelyi ref. kollégium 46 éves volt igazgatója és újjászervezője volt, az az „őreg kis professzor”, akiről hálás tanítványa: Benedek Elek elbeszéléseiben oly sokszor emlékezik meg.

Benkő Viktor mint lelképásztor 24 évesen át maionem mindig a régi nagy Magyarországnak a legnehezebb helyein: a végeken, nemzetiségek között vezetett állandóan missziói, misszionáriusi szolgálatait. Püspökei s ezek között „szellemi atyja” néhai Kenessey Béla folyton odaküldötte, ahová más nem szívesen ment, hol a legnehezebb volt a szolgálat: elsodort falukba, elnémult harangok közé. Erdélyben az úgnezvezt desoláta, megszűnt eklézsiák anyasítására, s a Zsilvölgyi bányatelepeken élő ezernyi ref. bányász közé, hogy a megszűnt egyházakat életre hívja, az újonnan alakulókat szervezze és anyasítsa. Mint ilyen a konvent és zsinat néhai elnöke s az erdélyi ref. egyházkerület főgondnoka, báró Bánffy Dezső Amerikába akarta kiküldeni lelképásztorul, de püspöke visszatartotta, mert Erdélyben volt szükség reá.

Benkő Viktor az északkeleti Magyarországon, a mai Kárpátalja első evangélistája és misszionáriusa,

mint a máramaroszigeti jogakadémia néhai igazgatója, dr. Gergely György írta róla: „vad keleti misszionáriusa”. A világháború alatt a budapesti ref. Bethesda kórházban lévő diakonisszaegyletnek volt utazó titkára, s a „Bethesda” című lapnak társszerkesztője, s mint utazó titkár szerette járt az országban, ismertette, propagálva az annyira ismeretlen, de oly áldásos diakonisszaügyet. — Az elszakítottas után utódállamokba helyezte és mint ilyen a jugoszláviai ref. egyház kérésére az amerikai angol ref. egyház — Reform Church — küldetésbizottsága Jugoszláviába küldte le Csehszlovákiából, hol mint a zombori ref. egyház lelkésze s a jugoszláviai ref. egyház belmisszionáriusa hat és fél éven át szerette járt a Balkánon, a szerbe-szót magyar, német, cseh és horvát reformátusok között, az evangélium erejével erősítette a ref. magyarságot. Ő tartotta magyar katonáknak az első magyar ref. istentiszteletet évszázados, megfeketedett-falu huszita templomban Prágában; ő gyűjtögette a Belgrádban szerbe élő magyar reformátusokat és tartotta nekik az impérium változás óta az első magyar ref. istentiszteletet. Mint a jugoszláviai ref. egyház iratkeresztésének vezetője, magyar irodalmi, főleg evangéliumi iratoknak egész dandárját küldte szét a három utódállamba.

Most, hogy öt tanuló gyermeke magyar kulturán növekedhessék, s mert tartózkodási engedélye is Zomborban lejárt, felköltözött Magyarországra a múlt év őszén, a mikor éppen kibomlott a szomorú szenzáció: a nagyrévi tömeges arzénmérgezés s mint akit a heves nagykunsági egyházmegye vezetői: Török Imre esperes, Maklár Károly egyházker. főjegyző, dr. Herczegh Béla orsz. képviselő, egyházmegyei gondnok is jól ismertek, az ő ajánlatukra a Nagyrévre éppen embert kereső főpásztor, dr. Baltazár Dezső püspök a felette nehéz misszióba: a nagyrévi ref. egyházba helyezte a lelkész nyugdíjaztatása befejeztéig helyettes lelképásztorul.

Benkő Viktor nagy tapasztalata égő hite és sok próbáltatás tüzeben megedzett lelképásztori buzgósága bizonyára e veszélyeztetett ponton is megtermi Isten segítségével a maga áldásos gyümölcsét.

A templomi ünnepély sorrendje:

Kezdeté vasárnap pontban délután 5 órakor a Kossuth-utcai templomban. Belépődij nem lesz, adakozás a kijáratoknál az egyházi részre alapra történik.

1. Fennálló ének: 5. dicséret. 2. Főének: 188. dicséret 1—3. verse 3. Bibliát olvas és megnyitó imát mond Baja Mihály, az egyházi rész vezető lelkésze. 4. Közének: 196. dicséret 5. verse. 5. A tiszazugi méregkeverők bűnpöre az evangélium megvilágításában címen előadást tart: Benkő Viktor nagyrévi missziós lelkész. 6. Hegedűszó. Előadja Versényi Tibor, az orsz. zeneakadémia növendéke. Orgonán kíséri Bartha Emma urleány. 7. Arany János: „Ágnes asszony” című balladáját előadja Molnár Elemér hittanhallgató. — Bezáró ének: 147. dics. 1—3. verse.

Ismerkedő teastély az egyházi tanácsosok tiszteletére.

A templomi ünnepély után, este fél 8 órakor az egyházi rész női bizottsága ismerkedő teastélyt (szereplendégséget) rendez az egyházi tanácsosok és családtagjaik számára a régi Dóczy intézet internátusában. — Az összejövetel imádsággal és énekléssel veszi kezdetét, majd dr. Vásáry István polgármester, az egyházi rész gondnoka mond rövid megnyitót és üdvözlő beszédet. Több felszólalás

keretében ismertette lesz az egyházi rész munkájának fontossága is. A háziasszonyi tisztelet Konez Aurélié és a vezetése alatt álló női bizottság tagjai töltik be. — Kértek a meghívottak, hogy a meghívott élelmiszereket vasárnap délelőtt 11 órától délután 3 óráig küldjék be az internátusba. Belépesi díj itt külön 50 fillér. Ruhátár lesz. Hisszük, hogy a Kossuth-utcai egyházi rész ez első nyilvános megmozdulása mind erkölcsi-és anyagiakban sikeres lesz.

Káplár Miklós képkiallítása vasárnap nyílik meg

Közel két hete folytatja már az előkészületeit Káplár Miklós, a Hortobágy egyik igen tehetséges festője arra a kiállításra, mely vasárnap délelőtt nyílik meg ünnepélyes keretek között. Az érdekes és értékes kiállítás iránt igen élénk érdeklődés nyilvánul már is meg, hiszen a Hortobágy festője most mutatja be legújabb alkotásait a város háza nagytermében.

A kiállítással kapcsolatban megkérdezte Káplár Miklóst, hogy adjon valami nyilatkozatot munkájával, célkitűzésével kapcsolatban. Káplár Miklós egyszerű szavakkal az alábbiakban adta meg munkásságának, művészetének célját:

— A céltom a magyar művészet megteremtése. Azt állítom, hogy magyar művészet még nincsen. A művészetben a nemzeti nem a témában van, hanem a formában.

— Ha Michelangelo lejtött volna a Hortobágyra és festette volna a pusztát és a pásztorokat, az azért csak nem lett volna magyar művészet, mert a forma, amivel kifejezte volna, nem magyar. Görög, olasz, francia, spanyol, japán, kínai stb. művészeteknek meg van a nemzeti jellegük, de a magyar művészet elvegyül és nincsen nemzeti jellege.

— A magyar művészet ismét nőjön ki magyar földből, ne utánozzuk se a

németet, se a franciát, hanem legyünk eredeti magyar művészek. Ne külföldre menjünk a művészek, hanem tanyára, falura, anert a magyar művészet csak magyar földön magyar emberek közt és magyar levegőben születethetik meg, mint ahogy az más nemzeteknél történt. Hiszem azt, hogy ha egyszer, valamikor mégis megadódik egy magyar művészet, az csak a Hortobágy eredeti tiszta magyar földjéről indulhat el, mert a Hortobágyról festőibet, eredetibet, magyarosabbat festőibet el sem tudok képzelni. Az már ezelőtt 80 évvel meglátta Petőfi ándor.

— A magyar földből sok kiváló művész fakadt, de miért kellett mindig a művészeknek Párisba vándorolni, hogy egy idegen kultúra és idegen művészet emleiben nőjjenek nagyra, nemzeti fájalmukat, magyar gondolatukat és színeiket Páris bulvardjának füstjébe sóhajtván el.

— A zsíros magyar föld miért ereszti el tehetséges fiait egy idegen anya karjába, ahol emlékeiket hamarosan fátyol takarja el. Miért nincsenek hívők? Akik a magyar festők tehetségeit nem engednék ki egy másik világra elnyelők hullámainak, hanem tárt karokkal ölelnék magukhoz a magyar háza mostohagyermekét.

Nagy siker mellett tartották meg a Nyulason az első vallásos estélyt

A Péterfia uccai egyházi részhez tartozó Nyulason az új iskolában esütörtök este hat órakor vallásos estély volt, amelyen olyan sokan vettek részt, hogy a különben hatalmas iskolaterem alig tudta befogadni az érdeklődőket. Az egyházi rész a lelki gondozást kiterjeszti fokozottabb mértékben erre a környékre, ahol mind több és több családi ház épül és ahol impozáns és a mai kornak megfelelő iskolát építettek.

A vallásos estély a XC. zsoltár első versének éneklésével kezdődött. Az ének hatalmasan zúgott a megjelentek ajkán.

Ezután Siposs Imre központi lelkész imádkozott és a XC. zsoltár három első verse alapján tartott bibliamagyarázatot.

A bibliamagyarázat után az Uri imát mondta el és ezután gazdag és változatos program következett. Szaboleska: Bibliám mellett című költeményét Nagy Karola szavalta el hatásosan. Katonka Bözi és Katonka Kató duettet énekeltek kellemes hangon. Sikerral szavalta el Biró Jolán: Gyula diák Magyar Miatvániát. Abrányi János VI. o. elemi iskolai tanuló szót énekel nagy tetszés mellett. Vargha József igazgató tanító Utton című vallásos elbeszéléssel aratott meg

érdemelt sikert. Szakáll Juliska énekelte tiszta csengő hangon Mennyben lakó én Istenem kezdetű dicséretet. Pálóczy Lajos hadiárva gyermek Gárdonyi Géza Háboru árvái című költeményét szavalta el, úgy hogy szem nem maradt szárazon. Ismét szóló ének következett, Madarassy Erzsébet énekelte el Egyetlen forrása... kezdetű éneket szép hangon Hoffmann Klári Viharban című verssel aratott sok tapsot. Medgyaszay Emma énekelte Szomoruan sóhaj szívünk című vallásos éneket.

Ezután Szabó Géza segédlelkész mondott bugzó imát az este áldásaiért, majd felhangzott a gyülekezet ajkán a záróének.

Siposs Imre központi lelkész megköszönte, hogy a közönség ilyen szép számmal jött el a hívő szóra, ezzel is bebizonyították szívüknek azt a jó szándékát, hogy az egyházhöz minél jobban hozzákapcsolódjanak. Megköszönte a szeretetteljes közreműködést, ahol kicsinyek és nagyok bizonyítást tettek arról, hogy igyekeznek szolgálni az egyház kebelén belül. Különösen Vargha József igazgatótanítónak mondott köszönetet, aki fáradságot nem ismerve készítette elő a vallásos estélyt.

Ez volt az első vallásos estély a Nyulason, melynek nagy sikere a rendezőséget arra buzdítja, hogy minél gyakrabban tartsanak ilyen természetű összejöveteleket. Egyelőre minden hónapban egyszer rendeznek vallásos estélyt.

Faipar rt. butorüzlete Király uccán bent 4 sz. alatt van

A vidéki színészet megmentése a rádió felhasználásával

Országos akció a vidéki színházi válság megoldására. — A javaslat a városok kulturális szövetsége elé is kerül.

A vidéki színészet Csonka-Magyarország egész területén válságban van. Szegeden, Miskolcon éppen úgy, mint Debreczenben. A nyomasztó gazdasági helyzet, a mozi, a rádió erős konkurenciája miatt az összes színházak csőd előtt állnak és szomorú dolog, de úgy van, hogy az összes színházak becsukhatják a kapukat, oly kés a bevétel, még tagjaikat sem tudják rendszeresen fizetni.

Miskolc város színházi bizottsága most ülést tartott s ezen országos érdeklődésre számot tartó életrevaló indítványt terjesztett elő Fehér Ödön szerkesztő a vidéki színházi válságot tárgyaló és a segítség módját tárgyaló beadványával.

Miskolc, január 23. Fehér Ödön egyenlő a következő indítványt nyújtotta be — a polgármester útján — Miskolc város színházi bizottságához:

— A vidéki színészet olyan súlyos csúszások között van, hogy fenmaradása a legbizonytalanabb. A színház fenntartásának egyetlen komoly módja a közönség érdeklődése. A közönség azonban ma szegény és nem képes a színházi helyárakat megfizetni. Ha pedig a színházak igazgatói lényegesen mérséklék a helyárakat, ez esetben joggal lehet attól tartani, hogy a társulatok nívója leessék, aminek a következménye szintén káros lenne a színház látogatottságára. Különösen pedig, Miskolcra nézve a helyzetet, elsősorban a színházi bizottságunk a kötelessége meglátni azt a küzdelmet, amelyet a színház a maga életéért folytat és elsősorban a színházi bizottság kötelessége kutatni a módokat és lehetőségeket, hogy a színházon segíteni próbáljon.

— Általában az a panasz a színházak részéről, hogy a rádió szaporodása a színházaknak nagy károkat okoz. Ez letagadhatatlan tény is, mert hiszen különösen a téli rossz időben sokkal inkább otthon hallgatják a rádióból a fővárosi és külföldi nagy színházi előadásokat, semminthogy elmenjenek a színházba. Akármilyen alapos is azonban az az állítás, ennek még sem lehet az a konklúziója, hogy tehát a rádió ellen kell harcot indítani. A rádió a kultúra fejlődésének a legnagyobb vívmánya, o'yan nagy érték az emberiség haladásában, hogy előnyeivel a színházak legsúlyosabb

kárait sem lehet felmérni. A rádió tovább halad a maga diadalmas útján és ha valóban árt a színházaknak, akkor további fejlődésében végzetes üsz a színházak sorsára.

— Önként kínálkozik tehát a gondolat, hogy a színházak megmentését a rádió felhasználásával kell keresni. És pedig magának a készüléknek a felhasználásával, hanem annak a jövedelmének az igénybevitelével, amely például nálunk, Magyarországon a postát illeti meg rádió előfizetések címén. Csonka-Magyarországon több száz ezer rádióelőfizető van. A havi előfizetés 2.40 pengő. Ez azt jelenti, hogy jóval több, mint félmillió pengő havi bevétele van a postának s rádióelőfizetőktől. Javaslatom az lenne, hogy kezdjen a színházi bizottság, illetve Miskolc törvényhatósági bizottsága országos akciót arra nézve, hogy keressék meg a kereskedelmiügyi miniszter aziránt, hogy a rádióelőfizetések címén befolyó összegekből bizonyos rész a vidéki színészet megsegítésére haszná'vássék fel.

— Akár a mostani előfizetési díjakból, akár pedig olyan módon, hogy esetleg havi 10—20 fillérrel emelnék az előfizetési díjakat, amely esetben igen jelentékeny összeg állna a vidéki színészet rendelkezésére, mert az az állapot, hogy a város tartsa életben a színházat szubvenciókkal és egyéb segélyekkel, sokáig nem maradhat meg, miután a városi polgárság teherbíróképessége is a végkimerülés előtt van.

— Az államnak pedig, mint a multakból tudjuk, sem módja, sem hajlandósága nincs, hogy lényeges segítséggel a vidéki színészet hóna alá nyuljon. Azt gondolom, hogy az országos akció ebben a kérdésben nem maradhat következmények nélkül és remélhetően az illetékesek gondolkodni fognak a megoldás módjairól is.

A színházi bizottság magáévá vette az indítványt és ennek megfelelő előterjesztést tesz a közgyűlésnek továbbá hasonló állásfoglalásra kéri fel a törvényhatóságokat és a városok Békésében összeülő kongresszusát.

x Városunk leghíresebb ruhafestője és vegyftisztítója, Biró. Bikaudvar (aranyéremekkel kitüntetve).

A Byrd expedíció veszedelemben

Ha 30 napig nem kapnak segítséget, nem tudnak visszatérni a jégsivatagból.

Newyork, jan. 24. Byrdék délsarki expedíciójának sorsát egyre nagyobb aggodalommal kísérik. Az expedíció little-amerikai bázisáról érkező szikratáviratok kétségbeesetten kérnek segítséget.

Az egyik szikratávirat szerint az expedíció soha többé nem tud visszatérni a jégsivatagból, ha nem jön harminc napon belül segítség.

Az amerikai kormány a rádiógram vétele után azzal a kéréssel fordult a norvég kormányhoz, küldjön egy bálnavadászhajót az Antarktusra.

Dawes tábornok londoni amerikai nagykövet szintén arra kérte

az angol kormányt, hogy legyen segítségére Byrdéknek és küldje le a délsarki tengerre az egyik angol bálnavadászhajót.

Byrdék utolsó szikratávirata szerint az élelmiszerkészlet teljesen kiapadt és az expedíció nem bír ki még egy telet a sarkvidéken.

Washington, jan. 24. A külügyminisztérium táviratilag kérte fel az angol és norvég kormányokat, nyújtsanak segítséget a jelenleg az Antarktisz vidékén tartózkodó Byrd-expedíciónak. Attól félnek, hogy az expedíció meglehetősen szűkben van már az élelmiszereknek, úgy hogy könnyen nehéz helyzetbe kerülnek.

14 ezer pengőt elmulatott egy sikkasztó pénzbeszedő

Budapestről jelentik: A Fonciére Biztosító Intézet feljelentést tett a rendőrségen Rédl József nevű 52 éves pénzbeszedője ellen, aki szabálytalanságokat követett el és nagyobb összeggel megkárosította a vállalatot. A rendőrség megindította a nyomozást amelynek során kiderült, hogy Rédl már két év óta folytatja bűnös manipulációt.

A biztosított felektől felvette a díjnyugták után járó összeget, a pénzt azonban nem szolgáltatotta be a pénztárba, hanem különféle manipulációkkal húzta-halasztotta az elszámolást. Rédlt ma reggel beidézték a fő-

kapitányságra, ahol kihallgatták. A rendőrség megállapítása szerint két év alatt összesen tízezer pengőt tünt el a Rédl kezén. A bűnös pénzbeszedő beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy az elszikkasztott pénzt elmulatatta. Kihallgatása után letartóztatták.

Az ügy ezzel nem fejeződött be, — mert Rédl hozzátartozói egyezségi ajánlatot tettek a biztosító intézetnek. Felajánlották, hogy kártalanítják az inézetet abban az esetben, ha a feljelentést visszavonja s Rédlt szabadon bocsájtják.

A BURGONYA MŰTRÁGYÁZÁSA.

Budapest, január 24. A burgonya műtrágyázásának propagálása érdekében a földművelésügyi minisztérium burgonyatermelési hivatala a gazdáknak kísérletekre félaru műtrágyát oszt ki. A kísérleteket folytató gazdáknak a műtrágyázással elért eredményeket az ősszel jelenteni kell. Az érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt a Burgonya Termelési Hivatal.

A film világából

GRETA GARBO NÉMETÜL BESZEL.

Greta Garbo első beszélő képe az „Anna Christie” Eugene O'Neill híres darabja nyomán. Ez a kép úgy angol, mint német változatban is elkészül s így valószínűleg németül fogjuk majd hallani az isteni Gretát. Már következő szerepét is kiosztották Greta Garbonak. Ez a „Román” főszerepe lesz.

BESSIE LOVE ESKÜVŐJE.

A kis Bessie Love egyszer már volt star — körülbelül öt évvel ezelőtt. Most a hangos film révén újra a legnagyobbak közé tartozik. A „Broadway Melody” sikere vitte fel a dolgát. Bessie Lovet most eljegyezte William Hawks, hollywoodi rendező és az esküvő, melyet január első napjaiban fognak megtartani eseményszámba megy majd Hollywoodban. Koszorúleányok Blanche Sweet vezetésével, Norma Shearer, Mary Astor, Bebe Daniels, valamint Irene és Edith Mayer, Louis B. Mayer, a Metro produkciók vezetőinek leányai lesznek.

A BBTE al-tervezéséről. készüldés a starthoz.

Emlékezés

Zsilvölgyében a kéklő hegyek alján megkondult a vulkáni fehértemplom kis harangja. Méltóság-teljesen hirdette a gyászt a völgynek és bereknek. Egy mester halt meg. A régi magyar világ vulkáni tanítója.

1916 augusztus elején még élveztük a nyári szünidőt, azért nem szakadtunk el a tanító urtól. Minden héten felkerestük és együtt jártunk havasi gyopárért a Páringra, sőt fürödni is elkísértük. Ő volt az első tanítóm. Magyar ruhában járt és kezéből elmaradhatatlan volt ezüst fokossa.

Egyik vasárnap délelőtt, mikor kijöttünk a templomból, így szólt hozzánk: „Na fiúk, ha holnap is ilyen szép idő lesz, elmegyünk a hágóhoz.” Persze meg volt az öröm! Másnapra összetoboroztuk a fiukat és hétfőn reggel gyülekezünk az iskola udvarán. Üres, kihalt volt az udvar, csak az igazgató ur járt fel dolgozni unalmában. A családját Balatonra küldte nyaralni. Már a zászlót is kihoztam és lázas izgatottsággal vártuk a tanító urat. A csengő támláján Lovász Pista lógatta a lábát és abba fogadozott, hogy ki az a bátor fiu, aki versenyre kél vele békapaprikás elkészítésére. A nagy lármában észre sem vettem, hogy a kabuban áll a tanító bácsink két esendőrrel. Láttam, hogy komoly dologról beszéltek, mert a tanító ur idegesen csapkodta palcáját eszmájához, a két esendőr pedig egyre a hágó és Szurdok felé mutatott.

Bejön a tanító ur és bevezényel mindnyájunkat az osztályba. A zászlót pedig bevitte velem a tanácsterembe. Mikor visszamentem, azt mondta: „Hát fiaim, sajnos, nem mehetünk a hágóhoz, mert az erre vezető út el van zárva.” — Mindjárt megértettük a bajt. — „Azért nem szabad csüggednetek, mert a Kárpátok ormáról sohasem

fogják letörni a magyar zászlót!”

Majd nótába kezdünk. Spitz Aurél a szász fiu volt az előénekes. „Na Aurél — szól a tanító ur — kezd meg az éneket!” Teli tüdővel énekeltük a lelkes magyar nótát, „Árpád apánk ne féltsd ősi nemzeded...” Ugy énekeltünk, hogy csak úgy visszhangzottak az iskola falai. Ének után le és fel-sétált a padok között, majd felült a katedrara, ahonnan sokáig nézett bennünket. Közben elkomorodott az arca, majd mélyen maga elé nézett. A nagy esendet Kapros igazgató ur zavarta meg. „Maguk még itt vannak — mondta kétségbeesetten — az Istenért kollega ur, gyorsan menjenek haza, betörtek az oláhok!” — A jó mesterünket teljesen összetörte az eset. Elsápadt, majd felállt és halkán mondta: imádkozzunk... Ima után utánam szólt: „Ferkó, a zászlónk!” S mikor e szót kimondta, megszólalt a bánya vészjele. Nem törődünk mi a szirénák bugásával, gyorsan eldugtuk a zászlót s mi is hazasieltünk.

Jó félóra múlva boeskoros oláh csapatok közeledtek a falu belseje felé. Nap-nap után egyre jobban szállingóztak a védtelen határokon át. Szerdán találkoztam a tanító urral és mondta, hogy a szomszédos Barbetyén faluban a nemes Madersepach családot keresték az oláhok. Ötödnap a tanító ur főhad nagy unokaöccsét Petrozsényban lelőtték az uccán az oláhok. Mondtuk a fiukkal: „Na ez nem marad büntetlenül!” A garázda csőcselék bentléte nem sokáig tartott. Jöttek a székyei hadosztályok, majd a németek is, akik aztán Fehérvíz és Livádia között a Sztrigy völgyében csufosan elverték őket. A büntetés nem maradt el. Katonáink tul az ország határain egész Bukarestig előnyomultak.

Mire megkezdődött az iskola, én már Aradra kerültem. Jött a gyászos kommnin és Trianon. Elszakadtam tőlük. Az idén voltam azóta először szülőföldemen és leg-

alább utoljára találkoztam a tanító urral. Megöszült ugyan, de tekintete azonban még mindig oly meleg és biztató volt, mint egykor. Mikor azt kérdeztem, hogy vannak a fiúk? Könnyes szemmel mondta: „Drága fiacskám, jobb, ha nem kérdezed. Ami volt, az már a múlté. Ferkóm tud meg, hogy már magyarul se tudnak. A minap felkeresett egyik régi tanítványom és kinlódás volt nézni, hogy

beszél magyarul, végre is azt montam neki, hogy — mondjad csak fiam oláhu!”

Elköltöztél az élők sorából, de emléked örökké élni fog. Mester! En azt hiszem, hogy el fog jönni az idő, mikor sírodra piciny magyar zászlócskákat tűzünk és az eldugott zászlónkat újra kitűzhetjük a Kárpátokra.

Kovács Ferenc.

A Népszerű Főiskola modern nyelvi tanfolyamai

A modern világnyelveknek tanulása és tudása hazánkban talán sohasem volt annyira fontos és szükséges, mint manapság.

A változott politikai és gazdasági viszonyok között sokkal kevesebb alkalom nyílik a modern világnyelveknek elsajátítására, mint a háború előtt. A német nyelvű hadsereg megszűnt, nemzetiségi vidékeinket elragadták tőlünk, a sulyos gazdasági viszonyok között fiainkat nem küldhetjük külföldre, idegen szóra. Másrészt önálló állami berendezésünk következtében kapcsolataink a külfölddel mindjobban mélyülnek és szélesebb körűekké lesznek politikai, kulturális és gazdasági téren egyaránt.

A külföld rokonszenvét és barátságát csak a világnyelvek segítségével ébreszthetjük és biztosíthatjuk magunknak. Ellenségeink rágalomhadjárataival a külföldön csak a világnyelvek fegyverével szállhatunk szembe sikeresen. Kulturális és gazdasági kapcsolatokat a külfölddel csak a világnyelveknek segítségével létesíthetünk és tarthatunk fenn. — Nemzeti küzdelmeinknek a jelen körülmények között a modern világnyelveknek tanulása és tudása, politikai, kulturális és gazdasági téren, úgy az országunk, mint minden egyes magyar kultúrembernek valóssággal életszükségletévé vált.

Az egyetem Népszerű Főiskolájának vezetősége ezért alkalmat óhajtott nyújtani a műveltségközösségnek arra, hogy a hazánk mai válságos helyzetében annyira fontos modern

világnyelveket szakképzett tanárok vezetésével és a legkisebb költségek árán elsajátíthassa.

A dr. Darkó Jenő egyetemi tanár vezetésével a Népszerű Főiskolán a folyó szemeszterben a következő modern nyelvi tanfolyamok lesznek:

1. Olasz nyelv, kezdő és haladó tanfolyam, heti 2—2, összesen 32—32 órában, Wallisch Oszkár tanár, egyetemi lektor vezetésével.

2. Német nyelv, kezdő és haladó tanfolyam, heti 2—2, összesen 32—32 órában, dr. Bouda Károly a német birod. kormány által a debreceni egyetemhez kiküldött lektor vezetésével.

3. Francia nyelv, kezdő és haladó tanfolyam, heti 2—2, összesen 32—32 órában, Molnár András tanár, egyetemi lektor vezetésével.

4. Angol nyelv, kezdő és haladó tanfolyam, heti 3—3, összesen 48—48 órában, Welsh Tamás egyetemi lektor vezetésével.

A tandíj óránként és személynként 50 fillér. Beiratási díj nincs. A félévi tandíj két részletben fizetendő: fele a beiratkozáskor, a másik részlet a tanfolyam kezdete után egy hónappal. Beiratkozni lehet hétköznaponként délelőtt 8—2 óráig, az Egyetemi Gondnoki Hivatalban (Ref. Kollégium, I. em. 38-ik ajtó), amely érdeklődőknek telefonon is ad felvilágosítást (tel. 14—39). Az órák hétköznapokon d. u. 5—7-ig vannak a Kollégium épületében. A tanfolyamok február 1-én kezdődnek és május végéig tartanak.

Hideg a vasláb,
de meleg a szív

— Regény —

Írta: Péterfia József

(10)

Egon örömtelen gyermekkorának tizedik évéhez érkezett el, mikor egyszerre vesztette el édesanyját és mostohaapját. Az ember tífuszt hurcolt haza, mindhárman megbetegedtek és a súlyos betegséget egyedül a gyermek bírta ki.

A kis Egon a járványkórházból felépülve betegségből, a gyermekmenhelyre került, honnan tizenkét éves korában inasnak adták. A sors pörölye alatt a fiu akaratát megacélosodott és amint a homályos világítású esti tanonciskolában kiesit, nagyon halványan megszillogott előtte a tudás világa, egyszerre olthatatlan vágy fogta el tanulni, tudni mindent, mit mások tudnak, ismerni mindazt, ami ismeretlen volt előtte. Falta a betűt, minden elolvasott, ami nyomtatott betű alakjában elébe került. Valami élt lelkében, valami feszítő energia, ami hajtotta ismeretlen, óriási cél elé. Folyton azon töprengett a napi robot közben, hogy miként tanulhatna tovább. Egy szerencsés körülmény segítségére jött. Rendkívül szép írása volt, már az elemi iskolában kitűnt szép, kaligrafikus írásával. Egy napon az újságkiadó hivatal elé ragasztott hirdetését oldalán olvasta, hogy szép írású egyéneket felvesz a Címiroda. Abban az időben még foglalkozás számba ment a címírás, az írógép még nem szorította ki az emberi kéz író-munkáját. — Egon életében elhatározó fordulópontot jelentett ez a hirdetés. Jelentkezett, próbáírást írtak vele és nyomban felvették. Bu-

csut mondott mesterének és a címírásból annyit kereshetett, hogy rendkívül szerényen bár, de megélt, sőt valóra válthatta legsorvasztóbb vágyát, mint magántanuló gimnáziumba iratkozott. Nappal körmölte az ezerynyi címeket árjegyzékek, körlevelek, stb. borítékára, az éjszakába nyúló esteken kis padlásszobájában tanult és tanult. Nem ismert lehetlent, egymásután tette le a vizsgákat és beiratkozott az egyetemre. Ekkor már korrepetálást is vállalt. A szegény diák sorsát ő kétszeres iramban járta végig, de végre is győzött az akaraterő. Gyakorlati érzéke gyakorlati pályára felvonzotta; elhatározta, mérnöki diplomát szerez. A küzdelmes évek első etapjához elérkezett, s a kis inasból a budapesti Műegyetem egyik legkitűnőbb hallgatója lett. — Szegény Gretchen asszony, ha ezt megérthette volna, de így is sokszor az volt az érzése Egonnak, hogy egy szelíd, láthatatlan kéz vezeti őt, hogy el ne csüggedjen.

IV.

A nagy világegést megelőző télen egy mozgalmas, szép estén belekacagott Egon életébe is a léány. Váratlanul jött a dolog, készületlenül találta, kissé zavarba hozta. Egyáltalán nem szokott hozzá az érzelmi, főleg a szerelmi émociókhoz. Eddigi élete igen tárgyvilágos volt, mint a materiális küzdelmekben kimerülő fiatal élet. Hiányzott éjjeleiből a holdvilág, estéiből az ábránd, nappalaiból a boldog szerelmi reménykedés. Nemcsak tanulnia, hanem dolgoznia kellett, hogy tanulhasson. Az utcán mindig sietett, nem ért rá megnézni a kíváncsú nőket. Társaságba nem járt, a szerelmet, mint a feljebb és feljebb törekvő léghajós a homokszárat, kidobta életéből. Nem csoda, ha azon a mozgalmas téli estén váratlanul úgy érezte magát, mint a vándor, ki sötét sáros országutak után, fénnyben pompában tündöklő világvárosba ér, hol ide-

gen, ujszerű, és nyugtalanító minden számára.

A műegyetemi ifjuság bálja zajlott le ama téli éjjelen. — Egonnak, akarva, nem akarva, meg kellett jelennie a bálon. Minden műegyetemi hallgatónak kötelességévé tétetett a megjelenés. Ez alól nem volt kivétel, legfeljebb negyvenfokos lázt feltűntető orvosi bizonyítvány.

Egon igen prózai okokból menekült volna a bál elől. Ezen az estén egy vidéki építőmesternek csinálhatott volna jó pénzért megrendelt tervrajzot, másik ok pedig az volt, hogy szerény garderobja nélkülözötte a megfelelő estélyi öltözéket. Kénytelen volt ruhakölcsönzőhöz folyamodni, aki ajánlott neki egy frakkot:

— Uram, ez egy csodás darab. Grófi házból való. A gróf csak egy estén használta. Aztán hozzám került, mert a gróf két estélyre nem megy együgyűenazon öltönyben, magyarázta a ruhakölcsönző fürgén, élénk meggyőző taglejtések kíséretében.

Egon „kibérelta” a grófi frakkot egy napra. Esti fél 8-kor hozta a kifutó fiu és másnap tartott a bérlet őt egész koronáért. Egon nem nagyon sokat törődött az egész bálhistóriával, szeretett volna már tul lenni rajta. Hamar elkészült öltözékével. Gyalog ment a Vigadó felé. Még így is korán érkezett. Csak a rendezőbizottság tagjai szüggeltek fel és alá a bálteremben. Egon szórakozottan nézegette a terem díszítését. A falakat elborító tükrök akarva-nem akarva visszaverték alakját és ő maga nézte végig magát a legnagyobb csodálkozással. Váratlanul az az érzése támadt, mintha kiesérelték volna, mintha lelkét, leghenső öntét áttették volna másvalaki alakjába. Rojtos nadrág, kopottas kabát helyett kifogástalan eleganciával simult rajta a nem kevésbé kifogástalan frakk. Alig ismert önmagára. (Folytatása következik.)

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR:

Szombat este 9 órákor: **Két lány az uccán.** Szigorúan csak felnőtteknek.

Vasárnap délután fél 4 órákor: **Tommy és Társa.** Mérsékelt hely-árak.

Vasárnap este: **Volga-bár.** Bérlet-szűn.

Hétfőn este: **Volga-bár.** A bérlet.

Kedd este: **Volga-bár.** B bérlet.

Két lány az uccán

Emőd Tamás és Török Rezső vígjátéka a Csokonai Színházban.

Egy balmazújvárosi leány elindul az életbe, de hiába kerül ki az uccára, a perditák között is megőrzi lelkének és testének tisztaságát s végül a szerzők jóvólából kiköt a boldogság szigetén. Röviden ez a lényege Emőd Tamás és Török Rezső „Két lány az uccán” című vígjátékának, melyet 9 óras előadásban pénteken este jelentős sikerrel mutattak be a Csokonai-színházban.

A „Két lány az uccán” naturalista furorkra áthangolt romantika — sok lírai aláfestéssel. Ez a romantika egy kicsit hamis, sőt néhol egyenesen hazug, ami pedig a naturalizmust illeti, csak helyes-közvetlen érezzük az élet lüktetését.

Az indulás azonban kitűnő. A tempó allandóan fokozódik egészen addig, míg a sokszor egyenesen drámai hatású, erős feszültségű jeleneteket fel nem váltja az émelegős, hamis romantika, a nyúlós szentimentalizmus. A szerzők, akikben pedig a technikai tudás mellett tehetség is van, a siker érdekében kénysszeregyezséget kötnek a közönséggel az irodalom rovására.

Kár, igazán kár, mert ebben a darabban sok a drámai mag, mely azonban nem terebélyesedik fává, hanem csak mutatós, délignyitó portuláká („báránka”) lesz belőle. Ilyen körülmények között nem lehet csodálkozni azon, hogy a darab második felében a szerzők — talán jobb meggyőződésük ellenére — szinte verejtékező munkával készítik elő a „happy end”-et. Itt kiütözik a tendencia, mely arra irányul, hogy irodalom helyett mutatós és mulattatós mesékkel szórakoztassák a közönséget.

Nos, a közönség mulatott is, szórakozott is. Még a darab drámai feszültségű jeleneteinél is mulatott, mert itt rendszerint némi némi vonatkozásokat lehetett sejteni s ez a téma az éretnes-ésők előtt sem érdektelen. Emellett a szerzők, akiknek színpadtechnikai tehetsége a csattanókra épített kabaré darabokon valósággal művészeté fejlődött, — a humoros jelenetek és figuráknak egész légióját vonultatják fel. Közbe-közbe a hatás mélyítése kedvéért egy kis lírai intermezzót is beleiktatnak a mindinkább valószínűtlenre való, de érdekesen pergő mesébe s ezzel még teljesebbé teszik a külső sikert.

A „Két lány az uccán” debreceni bemutatója alkalmával megismétlődött az a nagy siker, mely Emőd Tamás és Török Rezső társszerzőknek az öregedő Gárdonyi Géza „Ida regénye” című munkája színpadi adaptációját kísérte. A péntek esti bemutató a legnépszerűbb előadások közé tartozott.

Ditrói Ica Vicácia csupa szín és bensőséges líra, de meg van benne az az élethűség, az a valóságosság, mely nélkül csak baba lenne ez a harcraosan élő fiatal lány. Szavaiból kiérződött, hogy egész szívét belevitte ebbe az alakításába, mely a külsőségekben is szép és teljes illúziót keltő volt, a művészi értéket tekintve pedig elérte a fővárosi nívót. **Sulyok Mária** játékában volt valami megdöbbentő realizmus, melyvel emberibbé formálta Gyöngyi érdekes alakját. A tisztaság után vágyakozó perditá lelket emésztő sóvár-

gását gyönyörűen játszotta meg, de tudott mélyen fanyar is lenni, hogy aztán a lemondás megható érzését tükrözze ki arcára. **Tuboly Lujza** ismét brillirozott. Pletykus alakját pártatlan invencióval s olyan egészséges komikummal rajzolta meg, amely a legteljesebb elismerést is megérdemli. A közönség nyiltszíni tapsokkal honorálta a nagyszerű alakítást.

Thuróczy Gyula az építész valószínűtlen figuráját elhitetővé tudta tenni. Művészi intelligenciája, elegáns játéka és értékes tehetsége most is kellemes feltűnést keltett. A meleg derűt, a kedves humort **László Gyula** képviselte, akinek pártatlan művészetével megformált Filtz-je az előadás egyik legnagyobb értéke és erőssége volt. A közönség minden jelenetét megtapsolta. **Fábián János** kitűnő rajzát adta a lelkiismeretesen artistaügynöknek. Őszinte dícséret illeti **Dr. Látzó József** egy epizód szerepben ezúttal is óriási sikert aratott remek kabinetfigurájával. **Szigethy Andor** alakításában tele volt élettel.

A kisebb szereplők mindnyájan ügyesen, stílusosan játszottak.

A gyorsan pergő, jó kiállítású és nívós előadásért **Thuróczy Gyulát**, mint rendezőt is meg kell dícsérnünk. A prózai darabok között az utóbbi időkben nem igen láttunk olyan jól megrendezett előadást, mint a pénteki volt.

A közönség csaknem zsúfolásig megtöltötte a nézőteret és a páholyokat. A hibái mellett is érdekes és pesti humorral fűszertt vígjátékot a publikum állandó derűltséggel és nagy tetszéssel fogadta. (b. p.)

A színházi iroda hírei.

Ma, szombat este

9 órai kezdettel

Két lány az uccán

Remek vígjáték
Szigorúan csak felnőtteknek.

Jöjjön el

vasárnap, hétfőn és
kedden este

Volga-bár

ragyogó színházi előadására. Ferenczy, Halassy, Fábián és Sugár Gyula és az orosz zenekar

művészi játéka felejtethetellen.

Vasárnap délután:

TOMMY ÉS TÁRSA.

Kísérje figyelemmel a legközelebbi szenzációs fatragaszainkat.

China vashor

vérszegénység
és étvágytalanságnál kitűnően bevált házi szer.

Félliteres üveg 2:50 P.

Kapható: a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárban.

Színház mellett.

Mozgósínházak
műsora:

URÁNIA

TELEFON: 12-51

SINGING FOOL

beszélő, zenélő, énekelő film.

Ma: fél 5. háromnegyed 7 és 9 órákor, hangos műsor:

SINGING FOOL

(A. Warner 16 felvonásos beszélő filmje. Főszereplői: Al Jolson és Sonny Boy).

Két szerelmes kis madár (Arnault testvérek koncert-filmje).

A don-kozák kórusa (Ei Uchenem, Volga-Volga... stb.).

Pénztár délelőtt 11-től, délután előadás kezdete előtt 1 órával.

Az előjegyzett jegyeket délig ki kell váltani.

Előadás kezdete után a nézőterre belépni nem lehet.

METEORBAN. szombaton: Két sláger egyszerre! Csak felnőtteknek! **Szép Heléna szerelmét.** Nagy történelmi világfilm, 10 felvonásban. — **Korda Mária, Lewis Stone és Ricardo Cortez** és **Aki a nőket felöltözteti.** Vigjáték-attrakció 8 felvonásban. **Harry Halm és La Janával.** Előadások 6 és 8 órákor.

METEORBAN vasárnap: Két sláger egyszerre! **Gond-anya.** Sudermann világhírű regénye, 10 felvonásban. **Grete Mosheim, Mary Carr és Wilhelm Dieterlével** és a **Köpenicki hercegnő.** Kitűnő vígjáték, 8 felvonásban. **Colleen Moore s Larry Kenttel.** Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Apolló mozgó.

Előadások ma: 6 és fél 9 órákor.
Vasárnap fél 4, 6 és fél 9 órákor.
Cecil B. de Mille világattrakciója:

AZ ISTENTELÉN LEÁNY.

(A szenvedés és félelem.)
Jeanie Macpherson regénye,
12 felvonásban.

Főszereplők:

Lina Basquette, Marie Prevost,
George Duryes és Noah Beery.

Megelőzi:

MEXIKÓ RÉME.

(Nyugati történet, 7 felv.)

Főszereplők:

Bob Steele és Nina Quartero.

Kísérő: Utazás a föld körül. (A mi bandánk.) Bohózat.

Vígsház mozgó.

Előadások ma: 6 és 8,
vasárnap 4, 6 és 8 órákor!

MAROS VIZE FOLYIK
CSENDESEN.

Életképek a békés huszárelétekből,
9 felvonásban.

Főszereplők:

Lil Dagover és Hans Stüve.

Megelőzi:

GYERÜNK A POKOLBA!

Frisst-National vígjáték-attrakciója, 8 felvonásban.

Főszereplők:

Collen Moore, Neil Hamilton és Edward Martindelle.

Jönnek, hétfőtől: Asszonyok bálványa és Az égő hajó.

UJ CECIL B. DE MILLE
PRODUKCIÓ AZ APOLLÓBAN.

Tegnap este volt az Apollóban Jeanie Macpherson legújabb darabjának „Az istentelen leány”-nak a premierje. A nagyevű szerző, akinek tol lát, — hogy csak a legújabbakat említsük a „Királyok-királya” és a „Tiz-parancsolat” kiválóságai dícsérik, — ezzel a darbjával is osztatlan tetszést keltett. Maga az alapötlet, de különösen annak részletekbeni kidolgozása kitűnő, amihez Cecil B. de Mille zseniális rendezése csatlakozik és biztosítja a legteljesebb sikert.

A női főszerepet Lina Basquette adta, Judithja hibátlan alakítás, mely különösen a bensős, vívódó érzések visszaadásában biztos.

Georg Duryea a férfi-főszerepet viszi teljes sikerrel. Mellette sikerült vol Eddie Quillan Bozója és Marie Pierost alakítása is.

A kísérő „Mexikó réme” c. hét-felvonásos vadnyugati történet volt, amely a legjobb Harry Piel-féle izgalmas, kalandos, regényű filmek közül való. A főszerepben Bob Steele remekel. (bj.)

MISS FRANCIAORSZAG, 1930.

A KOMP A VIZBESÜLYEDT.
TIZENHÁROM UTASÁT FEL-
FALTÁK A KROKODILUSOK.

London, január 24. Kénia afrikai gyarmat fővárosából, Nairobi-ból borzalmas szerencsétlenséget jelentenek. **Tizenkét bensülöttet és egy európai felfaltak Ugandában a krokodilusok.**

A társaság kompon kelt át az egyik folyón. Az expedíció teherautóját is a kompra vitték, amely azonban nem bírta el a súlyos terhet.

A folyó közepén lassan süllyedni kezdett és 13 utasa a folyóba esett. Noha a partról azonnal mentőcsónakkal indultak segítségükre,

a 13 ember közül egyetlen egyet sem tudtak kihúzni a vízből. A folyó ezen a helyen ele van krokodilusokkal, amelyek felfalták a szerencsétlen áldozatokat.

x A lelkiismeretes és kitaró munka mindig meghozza a maga gyümölcsét. Ezt az elvet vallja a Meindl cég is, — mert a két évvel ezelőtt megkezdett racionalizálás következtében most megtehette azt, amire törekedett: anélkül, hogy személyzetét redukálni kellett volna, változatlan minőség mellett leszállította cikkei árát. — Újévi meglepetésül a kávé, étcsokoládé és főzelék dobozban, árárt szállította le és most arról értesülünk, hogy e hét folyamán a térszáúrú, keksz, méz és paprika ára is lényegesen olcsóbb lett.

Az első hangos film Debrecenben

Nagy siker mellett mutatta be az Uránia „Az éneklő bolond” című beszélő filmet. — A hangos film berendezésnek technikája.

Az éneklő film tegnapi bemutatója nemcsak a mozi életnek volt nagy ünnepe, de egyenesen jelentős eseménye volt Debrecen kulturális életének. A nagy világvárosok és Budapest után eljött Debrecenbe is a modern technika óriási vívmánya: a beszélő film és meg lehet állapítani, hogy jött, látott és győzött. Sokféle hírfelvezető meg: sokan elragadtatással beszéltek róla, mások kijelentették, hogy a néma film többet ér, végeredményben azonban meg lehet állapítani, hogy amit tegnap az Uránia mozi produkált, arra csak egy jellemző szót lehet alkalmazni: **tökéletes!**

A BESZÉLŐ FILM BERENDEZÉSE.

Az Uránia mozi igazgatósága már a mozi megnyitások jelezte, hogy közelebb hozza Debrecenbe a beszélő film legnagyobb alkotásait. Ezt az ígéretet becsülettel is bevitte. Alig másfél hónapja, hogy az Uránia mozi helyiségeit egy világvárosi lényes színház varázsolva megnyitotta a magyar vidék egyik legnagyobb moziját és míg jobbnál-jobb filmekkel szüntelen feleltette, hogy a cél: a beszélő film, addig naponta szorgos munkások dolgoztak a mozi átépítésén. Esténként a szórakozásra egybegyűlt közönség nem is sejtette, hogy a gépházban, a vászon mögött mennyire előrehaladtak a munkálatok és utóbb, hogy a csöndes délelőtti órákban már próbálják a beszélő filmet és a vászon mögött már fel-fel hangzik a Sonny boy mélabus dallama.

Heteken tartották meg az átépítési munkálatokat befejezték. Általában kétféle beszélőfilm berendezés divatos: a fotocellás és a lemezes berendezés. Az Uránia mozi az utóbbit vezette be. — A két készülék a gépházban van felállítva, ezen peregnék le az órási lemezek. A két készülék üszekítettében van a vetítógéppel egyszerűen indíthatók, — úgyhogy a filmen látható szájmozdulatok és a készülékből kiáradó hangok teljesen egybevágnak. A szinkron készülékből kapott hangok villamos úton, vezetékken át kerülnek a vetítő-vászon háta mögé felállított három méter átmérőjű egy órási és két kisebb hangszóró készülékbe, melyek erősítő adják ki a beszédet, hangot, zenét stb. Ehez a berendezéshez természetesen nagy technikai személyzet is kell. A felszerelést két berlini mérnök végezte, míg most állandóan két gépész-mérnök ügyel a film zavartalan lepergésére. A gépházban különben a vetítés alatt négy ember tartózkodik, míg egy ülődik a nézőtérben ül s mihelyt a legkisebb zavart észleli, azonnal villanyesetével jelt ad a gépházba s ugyanezen ő szabályozza a hang erősséget.

„AZ ÉNEKLŐ BOLOND”.

Az Uránia mozi legelsőnek az éneklő film-teremtés leggrandiózusabb és legszebb alkotását: „Az éneklő bolond”-ot mutatta be a debreceni közönségnek. „Az éneklő bolond” című film új, nemcsak azért, mert beszélő film, hanem azért is, mert teljesen új útát vág a megszokott ösvényekben. Itt nincs happyand, egy nagy szerelem tragikus összeomlásának és egy gyermek megható halálának költői fel dolgozása ez a film, amelynek végignézése után talán nem azzal a kijelentéssel, hogy „De jól múltunk!” hanem valami felemelő, tisztult érzéssel távoznak a nézők a színházból.

Al Jolson pincér egy lokálban. Jókodvü, vídár fickó állandóan énekel, táncol: ő az éneklő bolond. Csak az keseríti el, hogy reménytelenül szerelmes a mulató egyik alkalmazottjába, a szép szőke Mollyba. De a vé-

letlen egy előkelő mulató színpadára lendíti a fiatal pincért: meghallgatja a mulató tulajdonosa és annyira megtetszik neki, hogy Mollyval együtt szerződteti.

Alig párhónap telik el és Al New-York ünnepelt énekese és zeneszerzője. Esténként zsúfolva van a mulató és mindenki őt akarja hallani. Csak családi életében nem találja meg az annyira óhajtott boldogságot. Molly, a felesége nem szereti, így az egyedüli öröme kis fiában: Sonnyban találja, aki szintén az imádásig szereti az apját. Az énekes Al neki énekel a legszívesebben, minden este a Sonny Boy-al altatja el gyermekét.

A kis család életét az asszony dúlja fel. Egy másik férfi kedvéért elhagyja urát és elviszi magával a gyermeket is. Al kétségbe van esve, nem tud kis fia nélkül élni és segítségem bírja a munkakedvét visszanyerni.

Este van, Al a mulatóban éppen öltöztetéshez készül, mikor levél jön, hogy gyermeke a kórházban fekszik, súlyos betegen, jöjjön azonnal. Al rohan a kórházba. A kislány nagyon rosszul van, de még megismeri apját és kéri, hogy énekeljen neki. Az apa valami végtelen fájdalommal elénekli a Sonny boyt. És míg énekel, karjai között meghal a gyermek.

De a mulatóban kezdődik az előadás. Al a kis halottól megy vissza a színházba. Négernek maszkirozza magát, fekete festékekkel ékteleníti el arcát. Azután kitámoig a színpadra De ma nem tud vídám dalt énekelni. A Sonny boy dallama bugyog fel az ajkán, ezt a szomorú dalt éneklő a fekete festék alatt vonagló arccal, s alápergő könnyekkel, olyan halálos szomorúsággal, ahogyan még sohasem. A közönség érzi, hogy valami rendkívüli hangulat szülte ezt a gyönyörű éneket, tombolva ünneplik az éneklő bolondot, aki a legördülő függöny mögött összetörve roskad magába.

A BESZÉLŐ FILM ELŐADÁSA.

Ez a téma van valami rendkívüli művészettel filmre dolgozva „Az éneklő bolond”-ban. Ha nem is lenne beszélő film, akkor is az első között állana De így: saját kísérő zenéjével beszélve és énekelve, tökéletes illúziót nyújt.

Mert itt a zene is saját, azaz ezt is a film felvételével egyidejűleg elkészített gramfonlemezek szolgáltatják. Nagyszerű és a cselekményhez hajszálnyi precizitással alkalmazkodó ez a kísérő zene: a mulató jazz-bandját a kép változtatva egy pillanat alatt felváltja egy chopini dallam, vagy a Sonny boy ki-kiesillanó melodijája. A szereplők ugyan angolul beszélnek, de ez nem zavarja a nézőt, mert a film alján ott van a magyar fordítás és időformán azt sem tudjuk, hogy mire figyeljünk: a cselekményre, vagy pedig arra, hogy a hangok a beszélők szájmozdulatával milyen esodálatosan tökéletes egybevetésűséggel törekednek.

A beszélő film debreceni premierjén nagy és előkelő közönség nézte végig. Az Uránia mozi pénteken mind a három előadásra zsúfolva volt. A tulajdonképpeni ünnepélyes bemutatója a hét órai kezdetű előadás volt, amelyen az erkölyen meghívott, előkelő közönség foglalt helyet. Ott volt dr. Hadházy Zsigmond főispán családjával, a városi tanács teljes számban, Sághe Lajos rendőrfőtanácsos, a sajtó képviselői és sokan mások. A földszint s a páholyok zsúfolva voltak

előkelő közönséggel.

A hosszú előadást a közönség halálisan csendben nézte, illetve hallgatta végig. Egy köhintés sem zavarta a kétórás előadást még csak a csodálkozás felkiáltása sem hallatszott. De

mikor kigyúltak a lámpák, valami felemelő érzés töltött el mindenkit és mindenkinek könnyes volt a szeme (nyil).

A tanítók küldöttsége a kormányzónál

Budapest, jan. 24. Az Országos Tanító Egyesületek vezetői ma küldöttségileg tisztelegtek vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzónál. A küldöttség elnöke Rákos István, az Országos Tanító Szövetség elnöke volt, tagjai pedig a katolikus, református, evangélikus és izraelita tanítók egyesületek elnökei voltak.

A küldöttség a természetbeni járandósággal fizetett tanítók és kántortanítók fizetésének megjavítását kérte.

A küldöttség szónokája Rákos István előadta, hogy a tanítói kar többsége a buzaár csökkenése következtében már évek óta nem juthat hozzá még a törvényben biztosított tanítói fizetéshez sem. A kántortanítók ezen nyomorúsága nemcsak a tanítók kérdése, hanem minden vallásfelekezeten egyházi kérdése is. Ilyen körülmények között tényleg lehetetlen a kántortanítóktól eredményes munkát

várni. Horthy Miklós kormányzó nagy megerőltetéssel hallgatta meg a küldöttséget. Kijelentette, hogy meleg szeretettel gondol a kántortanítóira és az ország gazdasági helyzetéhez mért adott lehetőség szerint segíteni akar helyzetükön, azonban még némi türelemre van szükség. A közeljövőben a pénzügyminiszterrel folytatandó tárgyalások során erre a kérdésre is fel fogja hívni a pénzügyminiszter figyelmét.

A tanítóság munkáját igen nagy értékűnek tartja a nemzeti érdekek erősítésében.

Kéri a tanítóságot, hogy ezérel az összetartásért továbbra is kitartással dolgozzanak.

Ezután a kormányzó bemutatatta magának a küldöttség tagjait és mindenkiel közvetlen barátságos szavakat váltott. A kormányzó szavait a küldöttség lelkes éljenzéssel fogadta.

Az idei Miss Hungária a katonárváknak ajándékozta kelengyét

Budapest, január 24. Ma délelőtt nagy csukott autó árt meg a Knéziacs uca 15. számú ház előtt, ahol a Nyugdíjas Katonatisztek Országos Szövetségének helyisége van. Az autóból fényképező, egy magas hölgy és egy nyulánk, fehér prémmel szegélyezett kabátú fiatal leány szállt ki. A kabát alól széles piros-fehér-zöld színű szalag csüngött ki. Az uca járókelői közül néhányan figyelmesebbek lettek a jelenetre, megállottak és egymásfelé haljva halkán sutogták:

— A Miss Hungária, Papsz Bébi. Miss Hungária felejtett az első emeletre, ahol Lukachich Géza altábornagy, a NyUKOSZ elnöke üdvözlő te őt és nővérét.

Mikor levette kabátját, tünt csak ki, hogy milyen szép lány a Miss Hungária 1930. Ugyálszik a siker jót tett a 17 éves fiatal lánynak, mert most sokkal szebb, mint amilyen a választás napján volt. Biztos, hogy ma kiüdelem nélkül nyerné el a legszebb nagy lány címet.

Rendkívül egyszerűen öltözködik. Minden dísz nélküli, egyszerű fekete ruha van rajta, kivágott antilopp cipő, fekete harisnya, kis fekete kalap a fején. Ékszerrel nem viselt, csupán vékony kis aranylánc van a csuklóján.

Lukachich Géza után özvegy Petrács Jánosné, a NyUKOSZ patronázbizottsága nevében, majd Kronberger Jerő és Ehmam József nyugalmazott tábornokok és Scherff Nándor miniszteri tanácsos üdvözlötték a leányt.

Miss Hungária látogatása a NyUKOSZ-ban azért történt, mert az ajándéku' kapott kelengyét, úgy mint Simon Bőske, ő is katonatisztek árváinak ajándékozta. Az elnöki szobában állították fel három asztalon az ajándékokat: 12 személyes értékezőkésztet, szervizkésztet, kelengyét, ágyneműt. Tavaly őt árvaiany

között osztották szét Miss Hungária ajándékát, valószínűen az idén is anynyien kapják.

Amíg az átadásra sor került, Papsz Bébi elbeszélgetett a NyUKOSZ vezetőivel. Elmesélte, milyen váratlanul érte az öröm, hogy őt választották meg. Most nagy drukkal készül a Miss Európa választásra.

— A francia és német konkurrenszek nagyon szépek — mondja mosolyogva —, ők lesznek a legerősebb riválisai. Nemesak magam miatt örülnék, ha én lennék Miss Európa, hanem főképpen azért, mert ezzel másodsor szereznék a magyar leánvok.

Nevetve mesélte, hogy a napokban megállt egy fényképező kirakata e őt és nézte a saját fényképét, körülötte többen álltak, véleményét mondták róla s a közönség sorából senki sem ismerte meg őt.

Ezután elfogódottan felállt, hogy ünnepélyesen átadja az ajándékokat. A dikció ügyelőséggel egyelőre még nehezen megy, Miss Hungária nagy zavarral küzd, helegyült, de végül mégis hozzáfeked és Lukachich Géza báró felé fordulva mondja:

— Kegyelmes uram, én is nagyon örültem az ajándékoknak, de azt hiszem, hogy az árvaiánvoknak nagyobb örömet tudok vele szerezni.

— Nagyon örülök az ajándékoknak — válaszolta Lukachich báró — és mindazok nevében, kik megkapják, köszönetemet fejezem ki.

Ritkaid beszédekkel az átadási aktus befejeződött.

Dankó temetkezési vállalat

Kossuth-u. 3.
Uzletvezető: Dr. Rátkóczy János.
Telefon nappal 3-22. Éjjel 66. sz.

Vidéki útkra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám. Telefon 320.

Galléria | mindig olyan lesz, mint az új, ha Si-
Gálina | mo ffr-ica 7. sz m alatt tisztítatta.

HIREK AMERIKÁBÓL

ARGENTINA IS MEGALAKITJA A POOLT. Tekintettel az Egyesült Államoknak legújabb megszigorított vámpolitikájára, Argentina mindinkább az angliai és kanadai iparcikkre fordul, sőt legújabbban teljesen kanadai rendszer szerint kívánja gabonájának szövetkezeti uton való értékesítését megszervezni. Erre annyival is inkább szükség van, miután az idel argentinai terméskultások nem éppen a legjobbak, úgy hogy legfeljebb a múlt évi termés 60 százalékára számíthatnak. Erre való tekintettel is kiválóan fontos, hogy a termelők érdekeit szemelőtt tartó kanadai Pool mintájára szervezzék meg az argentinai buszszövetkezetet.

MAGYAR BOROKAT VÁRNAK KANADÁBA. Kanada különböző városainak élénk mozgalom indult meg, hogy a híres magyar borok Kanadában piacra találjanak. A magyar bortermelőknél — írja a lap — nagy előnyre lenne, ha a borokat Kanadába exportálhatnák, mert az egy millió dolláros borkivitel évenként megjavítaná a magyar kereskedelmi mérlegét is. Nem lenne nehéz munka és mi is keresztül vihetnénk, hogy a többi külföldi borok mellett a magyar bor is az előadási kvótára kerüljön. Ennyivel tartozunk szülőhazánknak. Most már csak az illetékeseken múlik, hogy a kanadai kínálatot miképpen tudjuk javunkra hasznosítani.

FORD HARMING MILLIO DOLLÁRT FEKTET ÜZEMEIRE. A detroiti Magyar Hírlap írja: Edsel Ford, a Ford üzemek igazgatója Amerikaszerte szociális nyilatkozatban jelentette be, hogy 1930-ban a Ford üzemek 30 millió dollárt ruháznak be vállalkozásukba. Ezzel a nagy befektetéssel a munkaviszonyokat akarják feljavítani, de egyben az új típusú kocsikat is a világpiacon akarják dobni.

ARANYAT TALÁLTAK A PULYKA GYOMRÁBAN. Ontarióból írják: A Lake Superior mentén fekvő Rosport községben, amely 120 mértföldnyire van Fort-Williamtól, új aranyláz tombol. A környéket néhány nap alatt messzi vidékről jövő kincskeresőök özönlötték el. Az új aranylázat, amely érthető meglepetést kelt egész Ontarióban, egy különös felfedezés indította meg. Egy rospporti asszony a karácsonyi ünnepekre levágtat pulyka begyében aranydarabokat talált. A hír hallatára a környéken tömegesen vágták le a szárnyas állatokat, köztük a falánksáukról ismert pulykákat s azok legtöbbször halszájában nyers aranydarabkákat találtak.

Sp. autó- és traktor-olaj,

tiszta könnyűbenzin
kiváló minőségben

Magyar Fanto Művek
R.-T.

tiszántuli kirendeltségénél

Ferenc József-u 42. sz.

Telefon 7-77 és 10-99.

ROVARIRTÓSZERBŐL CSINÁLTAK PÁLINKÁT. Newyorkban nemrég fogtak el egy bandát, amely rovarirtó szerek vegyi feldolgozása útján csinalt pálinkát s olyan tömegben, hogy az utóbbi időben már naponta ötezer gallon állítottak elé floridai telepükön. A banda egyik tagja nemrég még száraz ügynök volt. A banda olyan szereket vásárolt össze, amelyben spir-

ritusz volt és ezeket a szereket vissza desztillálták, pálinkává főzték. A rovarirtó szerekből pálinkát gyártó tettesek ellen a kormány a legéreztetesebb eljárást indította meg.

SZÁZHÉTESZTENDŐS ITALOS NEGER. Lindburg városában most ítélték el egy néger italozásért, mert nála öt pint pálinkát találtak. A néger 107 esztendősen mondja magát s azt állítja, hogy mióta csak eszével él, azóta naponként fogyasztja a pálinkát.

Az új teketesereg átvonulására gyűjtötte a három ezüstpénzt egy békési kispazda

Békésen, mint megírtuk, Domokos Gábor különös hagyatékára bukkantak. Az idős ember úgy élt, mint akinek tíz fillérje sincs. Tizenkét holdas kis birtokát is elhanyagolta. Amikor meghalt a ládákban szüntüléig állott a sok ezüstpénz. A kiskorú Domokos Zsófi az egyetlen örökös. A kis árva érdekeinek megvédésére vitéz Mucsy István hagyatékijegyző mindent megtett. Elhatározta, hogy Budapesten a Magyar Nemzeti Bank, illetve pénzverde céjaira beszerelteti az ezüst-hagyatékot. Fel is szállították a régi ezüstpénzekkel telt ládákat és még a pénzverő tisztviselői is meg voltak illetődve a Békés megyei magyar értekes gyűjteményétől. Állításuk szerint alig volt e csokonországban másik olyan magános, aki egymaga ennyi békebeli ezüstpénzt meg tudott volna menteni.

A pénz átvétele órákat vett igénybe. A pénzverő az ezüst hagyatékért kerek 40.000 pengőt fizetett, amit a

gyámpénztárban helyeztek el, hogy mire a 12 éves Domokos Zsófi, az egyedüli örökös férjhez megy, — vagy nagykoru lesz tetemes megszaporodva kapja kézhez.

Domokos Gáborról már legendákat szönek a békési határban. Azt mondják az öregről, hogy a nagy számadás előérzetében különös választ szerkesztett a maga számára, a melynek hite szerint 600 évig fog élni és megéri majd az új feketesereg átvonulását, mikor majd előveheti a gondosan összegyűjtött ezüstkoronásokat. Hogy részleteiben mint is gondolta, annak titkát magával vitte a sírba.

Az öreg Domokos idő előtt meghalt, alig 90 éves korában. A halálával kapcsolatban megindult találgatások között különös érdeklődésre tarthat számot az, amely azzal a jelzővel, hogy ahol ezüst volt, ott arany is kell lenni kutat az arany után. Az éjszakai órákban felvert képzeletű emberek járják a nagy titku tanya környékét.

Klubba tömörültek az eladóleányok

A HATHATÓS FÉRJFOGÁS TIZPARANC SOLATA.

Rossz idők járnak ma a nők felett, ami a férjhezmenést illeti. All ez különösen Berlinre, ahol

négymillió lakos tömkelegében a komoly szándékú kérők a kihaltban lévő éltelények között szokták ma felsorolni.

A berlini eladó lányoknak olyan türelemmel és erőlkövéssel kell eljárniok, ha célt akarnak érni, hogy munkateljesítményükhöz képest a Spree partján horgászó hársz teljesítménye gyermekjáték csupán.

De a házasság révén ezek ellenére kitartóan evező berlini lányok összefognak s kijelentették, hogy nem adják meg magukat. Elhatározták, hogy

klubba tömörülnek s egyesült erővel törnek a közös cél felé.

Igy Berlin társadalmi élete megsza porodott egy újfajta klubbal, amely nem annyira tagjainak számára inponál, — vagy huszonötven vannak összesen —, hanem inkább a klub győnyörű alapszabályaival és elveivel, amelyek a huszonöt eladó leányt egybeterezték.

Az új klub hivatása tehát: küzdelem az önkéntelen cölibátusok ellen.

Azok a hölgyek, akik égisze alatt közös frontba zártkóztak fel, a következő tizparancsolatukhoz tartják magukat:

1. Ne keresd jövendő férjedet ott, ahol magad is foglalkoztatva vagy. Férfikollégád a munka befejeztével örül, hogy már nem lát téged. Az egész hivatalos idő alatt éppen eleget látott.

2. Berlin nagy, majdnem egy egész ország. Ha férjet keresel, távozz aközelvélől 25—30 kilométerre.

3. Sosem járj egyedül, mindig barát-nóval (lehetőleg csunya barát-nóval). Térj be egy elegáns cukrászdába, telepedj le és rendelj kávét. Ott biztosan

rábukkansz egy csinos fiatalemberre, aki értésedre adja valahogy, hogy megszeretne ismerkedni veled.

4. Ha megismerkedik veled s megtudja, hogy oly messzire lakol tőle, megreszket a szíve s fel fog sóhajítani. Elérhetetlennek tűnsz fel a szemében s kívánni fogja, hogy közelében légy.

5. Kicsit hazudni is kell tudnod. Mondd neki, hogy apátlan, anyátlan árva vagy, fiatal emberek rettegnek az anyóstól és az apóstól.

6. Nem szabad e'arunod, hogy dolgozol. Légy titok a számára.

7. Mondd neki, hogy barátot keresel s nem férjet. Akkor minden bizonynyal a férjed akar majd lenni.

8. Ha már túlságosan közeledik feléd, add a haragot és felháborodottat, ugorj fel méltatlankodva és menekülj el.

9. De tíz nap múlva menj el újra Dahlenbe s keress meg!

10. Ujjongani fog örömeiben, hogy újból láthat téged s megkérdezi majd, hol találkozhatsz vele újból. És erre te így felelsz: Holnapután — az anyakönyvvezető előtt!

Ez tehát a férjhalászó berlini nők tizparancsolata. Azok a lányok, akik tagjai a klubnak, többnyire Berlin nagy kereskedelmi házaiban vannak foglalkoztatva.

Egyikük nemrégiben ezekhez az alapelvekhez ragaszkodva valóban elérte célját

s lett erre nagy öröm a klubban, mert ebben a tényben elveik gyakorlati igazolását látják.

A boldog menyasszonyt meginterjúvölták s az újságíró alaposan kikérdezte. A leány kijelentette, hogy szigorúan az alapelvekhez tartotta magát, mert ő maga Friedrichshafenben lakik még a völégény Spandauban. Mi a völégény és hol van alkalmazva? — volt a következő kérdés. S lett erre nagy nevetés: kiderült, hogy úgy a

menyasszony, mint a völégény egy és ugyanazon cégnél állanak alkalmazásban.

Az újságíró erre gunyosan felnevetett, mert a klubhelyek csödjét pillantotta meg ebben a körülményben, de a menyasszony komoly arccal leintette.

Azután elmondta, hogy nem sértette meg a klubszabályokat, mert a völégény a kereskedelmi ház szövegosztályának a vezetője, amely a hatodik emeleten van, míg ő maga más osztályon van a földszinten.

Életükben először Spandauban pillantották meg egymást, ahová a buzgó klubtag kiutazott férjet fogni

s a szerelem is ott kezdődött el és ott is fejlődött ki...

Biky Gábor előadása a Templomegyesületben a hit szükséges voltáról

Nagy közönség előtt tartotta meg *Biky Gábor* Dóczy intézeti vallásánár érdekes előadását a Kollégium disztermében, ahol a Templomegyesület vallásos szakcsoportja tartotta összejövetelét.

Gyülekezeti ének után *Kalás Ferenc* vallásánító lelkész imádkozott buzgón, majd *Biky Gábor* kezdte meg előadását „A hit szükséges volta” címmel.

Mindenekelőtt azt a kérdést tisztázta, hogy mi a hit. Az, ami a testi érzékszervem túl van, amit ez megtapasztalni nem tud. Ennél fogva téves megállapítás az a közszólás, hogy azt hiszem, amit látok, mert amit látok, az már nem a hithez, hanem a tudáshoz tartozik. A hitnek nagy ereje van az emberi életben a reménység fenntartásánál. Magának Jézusnak is személyes, de csodálatos hite volt, például a feltámadás felől. Ugynevezett hithősöknél is a hit erejét szemléltethetjük, akik éppen azért szegyenültek meg reménységükben, mert hittük volt.

Ezeknek bizonyítására a maga életéből hozott fel példát, mint a személyes hitnek megtapasztalását, de még inkább a bibliából vett bizonyítékokkal támasztotta alá azokat az érveket, amelyeket arra nézve hozott fel, hogy egyének, sőt nemzetek, így a magyar nép is csak hit által támadhat fel. Előadását mindvégig élénk figyelemmel kísérte a közönség.

Utána *Kovács Matild* polgáris-kolai növendék szavalta el *Arany János*: Fiamhoz című költeményét.

Az összejövetelt dr. *Révész Imre* szép imádsága és gyülekezeti ének zárta be.

A Görbe Ejszaka napján nyitva tarthatnak a hölgyfodrászok

A DEBRECENI
HÖLGYFODRÁSZOK
A FEBRUÁR HÓ 2-ÁRA ESŐ
VASARNAPON
ESTE 9 ÓRIG TARTHATJAK
NYITVA ÜZLETEIKET.

A kereskedelmi és iparkamara közli a debreceni hölgyfodrász érdekeltséggel, hogy a m. kir. Kereskedelmiügyi Miniszter ur a folyó évi február hó 2-ára eső vasarnapon az újságírók jelmezes táncmulatságára való tekintettel kivételesen megengedte, hogy üzleteiket este 9 óráig tarthassák nyitva

A Vidéki utakra a Fortuna berautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10 szám. Telefon 320.

Szabó Dezső mondja:

„Nagy regényem témáját román környezetbe fogom áthelyezni.“

Szabó Jenő rábólint:

„Aki költőzni való bolond volt Budapesten, annak Bukarestben sem fog megjönni az esze.“

Két tudósítást közöl a Kolozsváron megjelent „Ellenzék“ című, jó magyar lap. Az egyik tudósítás Budapestről, a másik a keleti Kárpátok alján eldugott Kézdivásárhelyről. Szabó Dezső, a „Coriolanus“ lépcsőre elszánt író szól egyikben a magyarsághoz, melyet újból és végképpen megtagad. Kézdivásárhelyről a parokia csöndjében elvonult Szabó Jenő hallatja hangját, az „Elsodort falu“ „Farcárdyja“ és ítéletet mond öccsének újabb teatrális megtévelyedése felett. Lássuk a testvérek lényegében szomorú párviadalt.

Szabó Dezső hálásabb hazát keres.

Budapest, január 20. A már megszokott törzsasztalnál a csendes krisztinavárosi Philadelphia-kávéházban szemben ülök Szabó Dezsővel, akinek távozása körül most a legkülönbözőbb hírek szállidosnak. — Azért jöttem, hogy hiteles forrásból ismerjük meg azokat az okokat, amelyek Szabó Dezsőt erre a váratlan elhatározásra készítették. — Olvastam, hogy Romániában akar megtelepedni. Megfelel ez a valóságnak? — Kérdeztem. Szabó Dezső erre a következőket válaszolta:

— A cikket én is csak a kritikából ismerem; az ott foglaltak megegyeznek azzal a beszélgetéssel, melyet egyik erdélyi lap szerkesztőjével folytattam. — Miért éppen Romániában telepedik le?

— Legfőbb oka, az a sajtóságon rámleptény tény, hogy anyam családja valamikor román volt és én mindig az anyám fia voltam. Igen sokszor csodálkoztam, hogy honnan van bennem a faji szolidaritásnak ez az egész életemre végzetessé vált vallása és éppen ennek keresése mutatta meg, hogy én voltam itt teljesen idegen vagyok mindenkihez. Viszont látam a románságnak roppant erejű szolidaritás érzékét, amely legerősebb ígéret egy új, egészséges fejlődésre.

Nekem pedig új, egészen új, termékeny és munkás élet kell, amelyben szívek szolidaritását érzem minden gondolatom és minden munkám körül.

Az első életemet rideg, ellenséges és terméketlen sziklára pazaroltam szét, pedig én vetni akarok, gazdag, termékeny, hálás földbe.

— És mivel fog ott foglalkozni? — Kérdeztem.

— Hiszem, hogy végre ott kialakíthatom magamból azt a felgyült bőrséget, melyet itten szomorú száműzetésem és Szent Ilona-i száműzetésem alatt, már évek óta nem érínthettem. Nagy regényem témáját román mi-

A legkisebb korcsolya-bajnok.

liöbe fogom áthelyezni s egész biztosan elérem, hogy a román pszichének és a román életkarnak legyen hü kifejezője. Régóta felhőzik bennem egy nagyszabású dráma, a mely visszaviszi a drámát a régi, nagy emberi hagyományokhoz, ennek Toldi Miklós lett volna a címe, de minden művészi értékét megőrizve átvihető a Mihály vajda rend kívül színes alakjára, Keleteurópára, a népképviselő módjára, a politikai, a szociális, a művészi és a pedagógiai életre vonatkozó gondolataimat a munkák egész sorában fogom kifejezni és remélem, ott nem fogok ellenséges, süket fülekre és vak szívekre találni.

Ezután megkérdeztem még Szabó Dezsőt, hogy az itteni környezetével fenn fogja-e tartani tovább is az érintkezést?

— Természetes, hogy nem. Nekem csak abszolút életet lehet élnem, mert csak így élhetem meg elhivatásomat; sohasem szoktam a megtett uton visszatérni s ha egy pártot elhagyok minden hidat felégetek magam mögött. E nélkül lépésemnek legfőbb értelme: történelmi tanítása mondana csödtöt.

— És ezzel be is fejezte az értékes interjút Szabó Dezső. (f. d.)

Üzenet a csöndes parókiáról.

Kézdivásárhely, január 20. Szabó Dezső karácsonyi nyilatkozata által felkavart hullámok még mindig nem ültek el s ha a felháborodás mellett mindenkinek fáj is ez a nem várt kijelentése Szabó Dezsőnek, van, a kiből ez még fájdalmasabb visszhangot keltett ez a hír. Ez a valaki az író testvére: Szabó Jenő, ny. ref. lelkész.

A puritán egyszerűséggel berende-

zett, fehérre meszelt paplakban találunk rá Szabó Jenőre. Az öreg tiszteletes arcán fájdalom vonás jelenik meg, amikor öccse legújabb tette felől érdeklődöm nála.

— Tizennégy éve, hogy Dezsővel utóljára találkoztam — mondja Szabó Jenő, — amikor azt mondta nekem, hogy neki isteni adománya az elhíttetés. Es ebben van is igazság, mert egy-egy személyesen beszélt heccel sikerült már párszor lóvá tenni az ő dolgai iránt érdeklődő közönséget, mely az ő extravagáns dolgait figyelemmel kíséri. Elég, ha itt a Fellner-féle levélre utalok, — mely költött voltával egy nagy emberhez nem méltó módon vezette félre a közérdeklődést. Epp azért, mikor öcsém viselt dolgait olvastam, azoknak csak bizonyos fenntartással adtam hitelt.

— Szabó Dezső kétségenkívül rendkívüli ember, akinek tetteit éppen ezért sohasem mérlegettem tulszigoruan. Ebben nemcsak az édesanyai háztól magammal hozott testvéri szeretet befolyásol, hanem főleg az az elv, hogy rendkívüli embernek az élete nem eshet a normális élet közhelyes szabályai alá mindaddig, amíg az nem kerül súlyosabb összeközösbe az etikai világgal.

Az eltévelyedések embere.

— Szabó Dezső azonban minden fényes tehetsége mellett is az aberráció embere, aminek senki sorsára nem volt olyan végzetes befolyása, mint az én egyszerű, igénytelen családomra, melynek tisztességét egy ország előtt állította pellengetre, valamint szerencsétlen fajtájára.

— Mindezt azonban megbocsátom neki s azzal a régi testvéri szeretettel gondolok rá, amellyel valamikor — mint idősebb bátyja — térdeimen lovagoltattam.

— Ez a legújabb eltévelyedése azonban már oly súlyos jellegű, hogy sem testvéri szeretetem, sem a hideg mérlegelés nem tudja normális felfogásomat megvesztegetni. — Ugy, hogy karácsonyi kiszólásában egyetlen pontot sem tudok igaznak elismerni, sem elhatározásában, sem annak indoklásában.

— Édesanyánk, nemes Mille Já-

nos leánya, igen, beszélt a román nyelvet is, mint ahogy a Kolozs megyei falvakban minden magyar családból beszéli azt. De mindennél ékebb bizonyossága hamisítatlan magyarságának az a ragyogó szellem, mellyel nevelésünknek szinte intrán zicens, magyar faji patinát adott.

— Nem tudom azonban megérteni semmiképpen, hogy éppen Szabó Dezső, ez a bámulatos nyelvérzékkel megáldott, ragyogó elme tud tökélet kovácsolni egy név jelentéktelen hangzásából s azt egy család és fajárulás melegségül és magyarázatul nem fogadhatom el.

— Epp ily alaptalan a másik vádja, hogy Szabó Dezsőt, a nagy magyar író nem becsülte volna meg kellőképpen saját társadalmá. Amikor „Az elsodort falu“-ja megjelent, oly impónáló nagyszerűséggel szerezte meg regényét, hogy a kiadások sok-sok ezer példányban egymást érték. Nem a magyar társadalom bűnös öcsém anyagi helyzete miatt, mert ő nagy értéket jelentő műveit és az azokból várható biztos anyagi existenciát gyerekes könnyelműséggel tékozolta el. Emiatt pedig nem tartom megengedhetőnek, hogy ismételtén arcul üsse.

— S az is csak önmagával való szánalmas elhíttetés, hogy végzetes elhatározásával „áldozatot hoz, feláldozza magát, hogy Magyarországon is rájöjjenek egy népnek íróival szemben fennálló kötelességeire“. Igaz, ez a kötelesség fennáll. De Szabó Dezső éppen nem panaszkodhat saját népe ellen, hiszen műveinek gyümölcsöző kiadása még itt, a székely falvakban is, minden közlekedési nehézség ellenére, az uralmazó asztalán megtalálhatók.

— Ha Szabó Dezső úgy határozta el, hogy megtagadja a fáját, hát tegye. Mindenesetre illő elhatározásához, hogy nevéit is elváltotassa.

— Hogy Bukarestbe akar költözni, hát azt is hadd tegye; akinek beteges rögeszméje, hogy barmiféle esz-közzel maga felé irányítsa a szenzációvágyát, azzal nem vitatkozhatunk.

— De egy dolog bizonyos, az, hogy aki költőzni való bolond Budapesten, annak Bukarestben is nehezen fog megjönni az esze.

Szabó Jenő jószágos arca pillanatra megvonaglik, hogy a fajisága által diktált súlyos verdiktet kimondotta. Hiszen nemcsak a közös vért teszi őket testvérré, közös vonás náluk a zseni féltelenebb természeté is. (k. i.)

— Világhíre csak igazán jó gyártmányok tehetnek szert. Aspirin-tabletták, eredeti „Bayer“ csomagolásban immár 33 év óta a gyógyszerkincshez tartoznak és — amint számtalan szakvélemény igazolja — a világ összes országaiban általános kedveltségnek örvendenek. Biztos és ártalmatlan szer, az oly gyakran fellépő hűléses betegségek, az azokkal együtt járó kellemetlen tünetek és sokszor súlyos következményei ellen való védekezésre.

Élet a debreceni jégpályán.

Debreceni Első Gyorsírási és Gépirási Szakiskola

Debreceni Első Takarékpénztár épület, III. emelet.

Lelkiismeretes, gondos tanítás. Okleveles, kiváló tanerők. Kezdő- és haladó csoportok. Esti csoportok. Ingyenes gyakorló-órák. Olcsó tandíj, sok tanóra. Modern írógépek. Egyetemi hallgatók részére külön csoport, tandíjkezdmény. Államérvényes oklevelek.

Kereskedelmi levelezés, kereskedelmi ismeretek, irodalmi munkák, helyesírás, szépirodalom tanítása külön csoportokban okleveles tanerők vezetése mellett.

Érdeklődni délelőtt 11—2-ig és este 6—8-ig lehet az Intézet helyiségeiben. (Debreceni Első Takarékpénztár épület, III. em.)

Mükoresolvázás.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti, január hó huszonegyedikén:

Időjárásunk átalakulás előtt áll. A keleteurópai hidegebb-blikk még mindig fölöttünk van ugyan, de magassága alig éri el a 300 métert. A nyugat-európai ciklonális képződmények beljebb hatolnak a szárazföldre s velük kapcsolatosan a Földközi tengeren is kialakult egy melegedés, ami a száraz föld hideg levegőjét igyekszik magába szívni. A sekély hideg réteg fölött már Debrecenben is észlelhető a déli légáramlás. Az időváltozás közelédtét jelzi a légnyomás, ma megindult erős süllyedése.

A mai átmeneti felderülés erős éjjeli lehűlést fog okozni. A hőmérséklet már az esti órákban erősen süllyedt, 7 órakor 7 C. volt.

Időprognózis: Erős éjjeli lehűlés után részben felhős és még ködös hideg idő várható, egy-két nap múlva lassu hőemelkedésre van kilátás.

Istentiszteleti rend a református templomokban, vasárnap, jan. 26-án. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Révész Imre, délután öt órakor Benke Tibor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szele György, délelőtt 11 órakor Szabó Géza, délután öt órakor Magyar Bertalan. — Kossuth u. templomban délelőtt 10 órakor Madar Zoltán, délután öt órakor valóságos ünnepély: Benkő Viktor. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Kardos Lajos, délután három órakor Magyar Bertalan. — Ispóly templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután Uray Sándor. — Homokkertben délelőtt 10 órakor dr. Ferenczy Gyula, délután félhárom órakor Madarász József. — Szegényházban délelőtt 10 órakor Kovács József. — Kollégiumban délelőtt 10 és 12 órakor levante istentiszteletet tart Mezev Béla. — Nyilastelepen délután 3 órakor Papp Imre. — Csapókerthben délelőtt 10 órakor Bagdy Dániel, délután három órakor Gerda Sándor. Halápon Kántor József. — Ondód-Kádárdűlő Halász András. — Nyúlasi iskolában délelőtt 10 órakor Murányi Zoltán. — Wolaffka-telepen délután 3 órakor Rápoli Árpád. — Köntösgáton délután három órakor Halász András.

Az evangélikus templomban, folyó hó 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet: Rapos Viktor. Délelőtt 9 órakor, ifjúsági, félegy órakor levante-istentisztelet: Labossa Lajos.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23 szám alatt levő baptista imaházban, vasárnap délelőtt fél 9—9 óráig imaáhitat, 9—11 óráig hitmélvítő előadások, s délután 6—7 óráig evangelizálás, fél 8—9 óráig vallásos-estély, vegyeskar s zenekari számokkal. Előadók és vendégszónokok: Somogyi Imre dr. és Kovács Mihály baptista lelkészek.

Hitmélvítő előadások a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. sz. alatt levő baptista imaházban, szombaton este hat órai kezdettel hitmélvítő előadásokat fognak tartani: Somogyi Imre dr. és Kovács Mihály lelkészek. — Az előadásokon közreműködik a gyülekezet vegyeskara és zenekara.

A ref. tanítók segélyegyesületének folyó hó 31-én, délelőtt fél tízenegyz órakor tartja rendes közgyűlését, a ref. egyház tanácsstermében, melyre a tantestület tagjait szeretettel meghívjuk. Elnökség.

Lelőtte a vetélytársát és a leány megszökött egy harmadikkal

Szabadkáról jelentik: Véres szerelmi dráma történt az elmúlt este a Ruma közelében fekvő Szolnokpusztán. Sztrazsivuka Damjan, 23 éves gazdálkodó leelőtte vetélytársát, Jelics Sztankó, 22 éves legényt, akit haldokolva szállítottak be a rumai kórházba. A gyilkos azonban nem érte el tulajdonképpeni célját, mert a leány, aki miatt fegyverét használta, időközben megszökött egy harmadikkal legénnyel.

Sztrazsivuka Damjan és Jelics Sztankó között több, mint egy év óta elkezdett versengés folyt egy leány miatt. A leány mind a két férfi udvarlását szívesen fogadta, de egyikkel sem kötött szorosabb barátságot. Vasárnap este a két legény együtt volt a bálban, a mulatság után együtt kísérték haza a leányt, aki tekork felszólítottak, hogy most már véglegesen válasszon köztük közülük.

Még nem tudok választani, — felelte a leány kitérően, — jöjjenek holnap este el, akkor majd válaszlok.

A két legény eltávozott és az éjszakát mindketten a vendéglőben töltötték, ahol külön-külön mulattak. Hétfőn este, amikor döntésre került volna a sor, Sztrazsivuka Damjan két barátjával elment a leány házához. Utjuk Jelics Sztankó háza előtt vitt el. Jelics kint állt a

kapu előtt. Amikor odaértek, Sztrazsivuka Damján megkérdezte:

— Te nem jössz még?
— Ráérek még menni — felelte. — Megvárom, míg téged kidob.

Sztrazsivuka Damján, aki egyébként kissé ittas volt, annyira felbőszítette ez a válasz, hogy revolveréhez kapott és még mielőtt Jelics Sztankó bemenekülhetett volna a kapun, rálőtt. A golyó Jelics Sztankó vállába fúródott, majd Sztrazsivuka barátai rátámadtak és az egyik fejével fejbévágta, a másik pedig kést rántott és azzal sebesítette meg. Jelics Sztankó azonnal összeesett, fején, mellén és vállán patakokban ömlött a vér.

Sztrazsivuka és két társa látta, hogy ellenfelük összeesett. Elfutottak. Sztrazsivuka egyenesen a leány lakására ment, ahol azonban nagy sirás fogadta. A leány anyja kétségbeesetten adta elő, hogy leánya tegnap délben megszökött egy legénnyel. Sztrazsivuka Damján a leány hűtlensége annyira elkeverte, hogy egyenesen a csendőrségre sietett és önként jelentkezett. Aldozatát, Jelics Sztankót haldokolva szállították a rumai kórházba, ahol ápolás alá vették. Életbenmaradásához kevés a remény. A gyilkos két társa szökésben van. A csendőrség nyomozást indított kézrekerítésükre.

x Irgépp leírásokat, sokszorosítókat, gyorsan, tisztán és igen olcsón vállalok, Király ucca 5. szám. Irgépp-üzlet. Telefon 51. szám.

A Péterfia uccai egyházrész, vasárnapi leányköre, január hó 26. napján, vasárnap este hat órakor nagyobbszabású vallásos ünnepélyt rendez, az egyháztanács termében, — (Kálvin-tér 17. szám), a következő műsorral: 1. Kezdőének: 90 zsoltár 1. verse. — 2. Imádkozik: Siposs I. közp. lelkész. — 3. „Természettudomány és vallás” címen előadást tart Nyáry Béla főgimn. tanár. — 4. Fohászok. Berzenyi Dánieltől, szavalja: Kántor Ilus. — 5. Nagy Isten ha nézem... halleluja, énekl: Nagy Ili, harmóniumon kíséri: Szele Paula. 6. „Mi Atyánk”, Sánta Károlytól, szavalja: Siposs Irén. — 7. Nagy vagy Te Isten... Énekl: Szabó Géza s. lelkész. — 8. Imádkozik: Siposs Imre 9. Záróének: 98. dicséret. — Mindenkit szeretettel hívunk és várunk. Belépődíj nincs.

A Szent Erzsébet Nőegylet, ezévi első tea-összejövetelét az Angol Királynő zöld termében, ma, szombaton délután hat órai kezdettel tartja, — melyre a tagok és hozzátartozók szíves megjelenését kéri az Elnökség.

Magántisztviselők szokásos összejövetelüket folyó hó 25-én, szombaton este félkilenc órakor tartják meg. Vigalmibizottság.

A debreceni Egységspárt 21. sz. körzete, hivatalos helyiségében, Böszörményi út 7. szám alatt (Papoleczy Béla vendéglőjében), folyó hó 26-án, este hat órakor, értekezletet tart, — melyre a párt tagjait ezúton is meghívja hazafias tisztelettel a Körzet Elnöksége.

Még néhány Offenbach-ária és meghalt Rudas Bandi. Aradról jelentik: Az aradi Magyar Színháznak súlyos gyászja van. Hosszas szenvedés után meghalt Rudas Bandi, a társulat népszerű táncosmestere, aki néhány évvel ezelőtt a kolozsvári színháznak is tagja volt. A szerencsétlen fiatal művészt előrehaladott tüdőbaja ölte meg. Halála méltó volt egy ideális-lelkű művész pályájának befejezéséhez. Amikor már érezte, hogy a vég-órái közelednek, arra kérte feleségét, hogy az Offenbachból daloljon neki néhány áriát. Úvegesező szeméibe még egyszer visszatért az élet, amikor a gyönyörű melódiákat meghallotta. Azután elveszítette az eszméletét és néhány óra múlva meghalt. A fiatal színész halála általános részvételt keltett.

Propaganda előadás az eszperantóról a Máv. műhelytelepen

Nagysikerű propaganda előadást tartott szerdán délután a Máv. műhely-telepi „Egyetértés” önképző dal- és zeneegylet dísztermében, Pr. Kovács Tóruor vasúti főtiszt: „Az eszperantó a vasút és közlekedés szolgálatában” címen.

Az előadó részletesen ismertetette az eszperantó nyelv keletkezését, fejlődését, a magyar úttörők e téren kifejtett értékes munkásságát s a nyelv mai helyzetét és különös használatosságát a népek érintkezésében. Kegeyletes szavakkal emlékezett meg varosunk és az eszperantó nagy haottjáról: a nemrégiben eltemetett Török Péter gimnáziumi tanárról, mikor is a hallgatóság felállással fejezte ki az elhunyt iránti kegeyletét. Ismerte az előadó, hogy egyes külföldi államoknak az eszperanto nyelvnek a vasúti forgalomban való bekapcsolása érdekében milyen intézkedéseket létesítettek, majd bemutatta a külföldi államoknak az idegen forgalom emelése érdekében eszperantó nyelven kiadott propaganda anyagát.

Nagy tetszést aratott az előadás végén bemutatott rövid, néhány perces nyelvtani lecke, amely felőlelte a nyelv egész grammatikáját, bizonyítván azt a már általánosan ismert tényt és igazságot, hogy az eszperantó egyszerű, világos és logikus, — minden kivételektől és rendhagyásoktól mentes, — mindenki által magán úton is könnyen elsajátítható és megtanulható.

Az „Egyetértés” agilis vezetősége a nyelv tökéletes elsajátítása érdekében tagjai számára tanfolyamot rendez, melyre már annyi jelentkezés történt, hogy párhuzamosan két tanfolyamot kell tartani a jelentkezők nagy száma miatt. Az „Egyetértés” vezetősége ezúton is értesíti tagjait, hogy jelentkezéseket korlátozott számban még elfogad a második tanfolyamra.

A Szent Erzsébet Nőegylet elnöksége és választmányja ma, szombaton délután öt órakor az Angol Királynő zöld termében tea-délutánt rendez, amelyen az egyesület tagjait és hozzátartozóit szívesen látja. A háziasszonyi tisztet ez alkalommal 25 választmányi tag fogja ellátni. Belépődíj nincs.

Sajtólihaigazítás. A vármegyénél történt tiszteltbeli kinevezésekről szóló közleményünkbe sajtóhiba csuszott be. Dr. Hadházy Zsigmond főispán ugyanis nem dr. Kocsis Bélát hanem dr. Kovács Béla debreceni ügyvédet nevezte ki, tiszteltbeli főügyésznek.

Az Iparoskör évnvítő kultúr-délutánja. Lapunk e heli számaiban már megemlékeztünk az Iparoskör vezetőségének lázas munkájáról, — amelynek eredménye lesz a holnap, vasárnap délután tartandó kultúr-délután. Megemlékeztünk arról is, hogy igen magas nívón műsor lesz összeállítva és hogy a közönség szeretettel, ismétellen kiérdemlő szórakozásról is gondoskodva lesz. Bár a teljes műsört még mindig nem kaptuk meg, a kiszivárgott hírek szerint a szereplők között lesz Krompahy István, a kiváló operaénekes, továbbá egy jóhírű zenekar s ezenkívül több, ismertnevű műkedvelő, azonban mind olyanok, akik teljesítményükkel már régóta beférkőztek a közönség kegeybe. A részletes műsört a holnap számunkban fogjuk csak közölhetni, azonban a rendezőség megkeresésére már ezúton is kérjük az érdeklődőket hogy helveiket pontosan négy órakor szíveskedjenek elfoglalni, mert az érdeklődés már eddig is olyan nagy, hogy a későn érkezők részére helyet nem tudnak biztosítani.

A Philips rádió

6, 8, 12 havi részletre is kaphat.

Villany gyorsiorralók vasalók és minden nemű villanycikkek nagy raktára.

Dallmann rádiólaboratoriuma

PIAC-UTCA 72.

TELEFON 16-64

Cégem a Takarékság tagja.

Gyászrovat

Dr. Tolnay Elemér anyakönyvvezető gyásza. Dr. Tolnay Elemért, az anyakönyvi hivatal vezetőjét mély gyász érte. Édesanyja, özv. Tolnay Lajosné született Szöllősy Erzsébet, ehó 23-án éjjel, egynapi betegeskedés után meghalt. Az elhunyt uriaszony temetése szombaton délután három órakor lesz a Kistemplomból, a Péterfia uccai temetőbe.

Fehértől Dániel

tem. vállalkozó, klinikai szállító.
Dégenfeld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
temetési:

Deák Sándor Máv. váltókezelő, életének 40-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 26-án, délután félhárom órakor lesz Tégláskert Balogh Mihály ucca 8-b. számú gyászházról, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Várad uccai temetőbe.

RácZ Juliska, életének 19-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 25-én, délután három órakor lesz Debrecenből—Téglásra szállítva, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a községi temető sírkertjébe. A szállítást Fehértől temetkezési vállalat rendezi.

Szabó József 67 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 26-án, délután 2 órakor lesz Honok utca 22 számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Nagytemplomban tartandó ima után a Péterfia uccai temetőbe. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézet, rendezi.

x Az Arany Bika gőz- és kádfürdő egésznap nyitva. Elsőrendű kiszolgálás, olcsó jegyárak.

— Harminechat liter tejet ad naponta egy tehén. Budapestről jelentik: Gróf Karátszoni Jenő érdi birtokán tegnap vadászat volt, amelyen résztvettek József Ferenc kir. herceg, a diplomácia s az arisztokrácia számos tagja és a szomszéd vidék előkelőségei. A vadászat szép eredményei végződött. Utána a grófné kastélyában látta vendégül az illusztris társaságot. Az előkelő vadásztársaságnak bemutatott a gazdaság fejlett tehenészetét, amelyben különösen a napi harminchat liter tejet adó „Dáma” tehén kellett esodálatot.

— Templom mint büntetés. Dower Ó. polgármestere arra ítelt egy husz esztendősi fiatalembert, hogy egy esztendőn keresztül minden vasárnap templomba kell mennie és a templom járását igazolni tartozik. A fiatalembert valami kisebb lopást követett el és ezért részesült ebben a szokatlan büntetésben.

— A kereszmáros nem kaphat kifőző iparra engedélyt. A fennálló törvények szerint, — mint ismeretes, — kereszmárosoknak nem áll jogában meleg ételeket üzletükben kiszolgáltatni. Egyes kereszmárosok úgy próbálják üzleti forgalmukat megnövelni hogy a keresmai engedélyen kívül még kifőző iparra is kérték az iparengedély kiszolgáltatását. A törvény alapján azonban a kereskedelmi miniszterium úgy döntött, hogy amennyiben a keresmaiparral kapcsolatban a kifőző iparigazolvány alapján mégis meleg ételeket szolgáltatnának ki az iparosok, úgy azt a vendéglőipar burkolt gyakorlatának kell tekinteni és mint ilyen hatóságilag meg kell gátolni. A miniszter döntésében újólag megállapítja, hogy a meleg ételek kiszolgáltatására kizárólag a vendéglői képesítés igazolása alapján adható ki iparigazolvány.

Alkonyi zongoraszó...

Kicsiny leányszobája ablakánál
Sarkoktatéve állott zongorája.
Emlékezzen... én hegedültem, Maga
Zongorázott, míg az alkony sugára
Reánk nem esett...

Akkor, hegedűm csendesen letettem
S áhitattal néztem beszédes szemét.
Majd az alkonyi sugárragyogásnál
Suttogtam lágyan egy szerelmes mesét
S csókoltam kezét.

Fehér keze a billentyűkre esett,
Dissonans akkordok csengettek felénk.
Oly jó volt akkor még azt is hallani
(Mít bántuk azt mi), hisz a szívünk zenélt
Csodás muzsikát...

Most sokszor fájón, csendes alkonyórán
Előttem van az a kis leányszoba,
Ablak mellett a sarkban zongora...
Maga még játszik... de minden akkorddal
Halkabb lesz a dal...

BAKSA SÁNDOR.

— Szentmiserend a róm. kath. templomban. Vasárnap reggel szokott vasárnapi miserend. Féliz órakor nagymise, utána prédikál Kovács Sándor káplán, a „Katholikus Figyelő” szerkesztője. Délután félnegy órakor szentolvasó, utána litánia.

— Albatros madár rövidzárlatot okozott. Párisból jelentik: Pontivi városa és környéke tegnap este és egész éjjel villanyvilágítás nélkül maradt. Az üzemi munkásoknak egész egész éjszaka nem sikerült az üzemi zavart okát megállapítani. Reggel aztán egy magas feszültségű vezeték szét szakadt húzalai között egy rendkívüli nagyságu Albatros madarat találta, amely beleütközött a vezetékbe és rövidzárlatot okozott.

— Négy cári tisztet halálra ítelt a szovjet. A lapok moszkvai jelentése szerint a leningradi legfelsőbb katonai törvényszék meghozta ítéletét az öt volt cári tiszt fölött, akiket monarchista üzemekkel, kémkedéssel és hamis pénz forgalombahozatallal vádoltak. Négyet halálra, egyet tízevi börtönrre ítélték.

— Nem szabad elejteni a vidéki ipart és kereskedelmet! Ezt hangsúlyozza legújabb számában a Tiszán túli Ipar és Kereskedelem, a Tiszántúli egyetlen közgazdasági hetilapja, amely a legmesszebbmenőleg vidéki és támogatja mindenütt a helyi ipar s kereskedelem érdekeit. Vezetőhelyen Dékány István az OMKE tiszapolgári kerületének elnöke ismerteti a vidéki ipar és kereskedelem nehéz helyzetét és megjelöli az orvoslás módjait. — Foglalkozik a lap a kerámiai ipar változásával, sürgeti a közmunkákat, közli az összes tiszántúli versenytárgyalási szállítási, pályázati hírdetményeket, versenytárgyalási eredményeket, ismerteti a lap az összes tiszántúli kényszerjegyzéseket stb. Nélkülözhetetlen ez a lap minden tiszántúli iparosnak, kereskedőnek, vállalkozónak, s üzletembernek stb. A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem szerkesztősége és kiadóhivatala Debrecen, Piac ucca 81. szám. Olvassák az egész Tiszántúli, hét vármegyében. Kisiparosoknak, — kiskereskedőknek nagy kedvezmények! Rendkívüli olcsó kiadványa az új Közszállítási szabályzat, amely egy pengő ötven fillérért megrendelhető.

— Nagy kanyarójarvány Kisújszálláson. Kisújszállásról jelentik: Kisújszállás városában kanyarójarvány lépett fel, emiatt az alispán bizonytalan időre bezáratta az iskolákat. — Mintegy 4—500 gyermek betegedett meg kanyaróban az utóbbi időben, sőt több felnőtt is megkapta a betegséget. A betegek számát nem lehetett pontosan megállapítani, sok szülő ugyanis nem jelenti be beteg gyermekét.

x Tavaszli divatlapok megérkeztek: Legújabb divat, Divat, Record, Elite, Star, Stella, Jardin, Costüm lapok stb. Kiválasztásra házhöz küldjük. Telefon szám 612. szám. Antalfy József könyvkereskedése, Szent Anna és Varga ucca sarok.

— Hús napig volt egy holttest a kútban. Székesfehérvárról jelentik: Raffai Mária maroshegyi leány hetekkel ezelőtt eltűnt hazulról. A felkutatására megindult nyomozás csak most vezetett eredményre. A leány holttestét a sárkeresztúri úti kútban találták meg. A vizsgálat megállapította, hogy a leány holtteste hús napig volt a kútban.

x Trafikosok, debreceni képeslapok graveur és eredeti fényképfelvételek, leltári áron, tízenegy napig, csak viszonteladók részére, helyi képeslapok graveur 100 darab 4.50 fillér, eredeti fényképfelvétel 100 darab 8 pengő, Springer József papir- és fényképfelvételekben.

— Halál a kásás hurkától. — A hurka csak frissen jó, tudják ezt a gazdaasszonyok s eddig nem is igen fordult elő nagyobb baj a hurkával. De a szegénység s a szükségparancsolta takarékoság egy kiszombori napszamos családot arra késztetett, hogy a hurkával is takarékoskodjon s tartalékolja azt a lehetőség legvégső határáig. Ebből keletkezett a baj. — Még december hó 23-án volt a disznóölés, Matuszka János kiszombori lakos, napszamosnál. Azaz, hogy szigoruan véve nem is nála történt ez az örömteljes esemény, hanem a sógoránál, Horváth Istvánnál. Az őlt egy disznót, amelynek a felét átengedte Matuszka Jánosnak. Matuszkaék ötven vannak, a fél disznóval hamar elbántak, hamar feldolgozták s ahogy takarékos szegény emberhez illik, gondosan elraktározták a kamarába. — Olyan mértékletesen s olyan beosztással fogyasztották a félmalac földi maradványait, hogy ennek a hónapnak a 14-én is volt még a jófajta kásás hurkából. A január hó 14-iki hurkáschéd után a családnak mind az öt tagja ágyynak dőlt, rettenetes gyomorgörcsöktől kínozva. A 14 éves Matuszka Ferenc az iskolából alig birt hazavánszorogni, olyan hasgörcsök kínozták. A makói kórházban sürgős műtétet láttak szükségesnek s azonnal megoperálták Matuszka Ferencet, akinél bélbetüremkedést találtak. A fiú a műtét után rövidesen kiszendetted. Az apa az orvosok kérdéseire elmondotta a fiú megbetegedésének az előzményeit és körülményeit, amiből világos lett, hogy hurkaméregzést kapott január hó 14-én az egész Matuszka család s ez okozta végeredményében a Matuszka Ferenc halálát is.

ANGLIABAN MEG AKARJÁK SZÜNTETNI AZ ISTENKÁROMLÁS ELLENI TÖRVÉNYT.

London, jan. 24. Az alsóházban Thurtle szocialista képviselő törvényjavaslatot nyújtott be az istenkáromlás és istentagadás elleni büntető törvény megszüntetésére. A törvényjavaslatot indokoló beszédében a képviselő a gondolat- és szólásszabadság követelményeire hivatkozott. Clynes belügyminiszter hangoztatta, hogy a javaslat céljával egyetért, de bizonyos módosításokat óhajtna a vallás-ellenes támadások megtorlására. — Thurtle javaslatát végül a Ház 131 szavazattal 77 szavazat ellenében második olvasásban ellogadta.

— A Krakatoa vulkán kitört. — A Krakatoa vulkán kitört. Krátère nagy mennyiségű földtömeget és izzó sziklákat dobott ki, nagy lángnyelvek és izzó gázok kíséretében. A kitörést mennydörgésszerű robaj kísérte.

— Bubifrizura, amely üzemi zavart okoz. Egyik sok munkást foglalkoztató szászországi gyárban „küionbeni elbocsátás terhe alatt” megtiltotta a gyár vezetősége a gyár munkásnőnek, hogy hajukat a jövőben levágassák. A furcsa rendelkezés nem esztétikai, de nem is morális okokban leli magyarázatát, hanem rideg üzleti érdekek keltették életre. Az üzemi vezetőség szerint ugyanis valahányszor egy újabb bubifrizurás leány jelenik meg a gyárban, társnői hosszas megbeszéléseket folytatnak, megvitatva, vajjon a korábbi hajvisélet, vagy pedig a kurtára nyírott frizura előnyösebb-e az illetőnek, ezek a megbeszélések — az indokolás szerint — néha olyan hosszantartók, hogy az ilyen módon elpazarolt munkaidő, esetleg üzemi zavart is okozhat.

Arleszállítás!

Racionalizálás következtében le szállítottuk a következő cikkeink árát:

Kávé	Tésztaáru
csokoládé	keksz
lőzselék	méz
dobozban	paprika

Kérje új árejegyzékünket!

Meinl Gyula Rt.

Debrecen, Ferenc József-ut 59. sz.
Telefon: 4-93.

Egymást átölelve halt meg egy öreg házaspár

Megrendítő kettős öngyilkosság Budapesten.

Budapestről jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt Budapesten a Madách uca 33. számú ház egyik kis lakásában. Itt lakott már hosszabb idő óta Schönmann Jenő 44 éves bádogosmester feleségével, született Hoffmann Teréz-zel együtt. A bádogosmesternek a József uca és a Baross uca közt elhúzódó rövid Ór uccában volt kis bádogos és villanszerelő pin-cemühelye, ez azonban nem igen ment és a bádogos mester az utóbbi időben már anyagi gondokkal küzdött. Mostanában mindig buskomornak látták. Nemrégiben még egy segédje és két inasa is volt, ezeket azonban munka hiányában kénytelen volt elbocsátani és most már maga végezte a munkákat. A Madách ucai kicsiny lakásban, amely mindössze egy fülkeszerű sötét kamrából állott és amely konyhájul és hálószobául szolgált, ölelgette feleségével együtt.

Schönmannék tegnap este 9 óra-
kor jöttek haza, bezárkóztak a kis lakásba, reggel pedig már holtan találták meg őket. Mikor ugyanis Schönmannék még tízenegykor sem adtak magukról életjelt, a házasterné rosszat sejtve, feltörte az ajtót. A sötét kis szobában megrendítő látvány fogadta a be-

lépőket. A házaspár szorosan össze ölelkezve az ágyban feküdt és már az első pillanatban látni lehetett, hogy nincs bennük élet és hogy haláluk már órákkal előbb következhetett be.

Amikor az élesztgetések eredménytelenül végződtek, értesítettek a rendőrséget, ahonnan rendőri bizottság szállt ki.

A rendőrorvos megállapította, hogy a házaspár valamilyen mérreggel még tegnap este megmérgezte magát és haláluk a hajnali órákban következett be. Az öngyilkosság tényleg kétségtelenné teszi az a körülmény, hogy ágyuk mellett egy széken vízes poharat találtak amelynek alján valamilyen mérreg üledékét fedezték fel. Ezt az üledéket átadták a vegyvizsgáló hivatalnak, amely majd megállapítja, hogy milyen mérreg oltotta ki a szerensétlenek életét.

A házaspár, amelynek, sem gyermeke, sem közelebbi hozzátartozója nem volt, bucsulevelet nem hagyott hátra, de a rendőri bizottság enélkül is kétségtelenné tartja, hogy Schönmann Jenő és felesége az anyagi gondok elől menekültek a halálba. A két holttestet átszállították a törvényszéki orvostani intézetbe.

Az Egységspárt helyiségében ma este is megtartja a vigalmibizottság a szombatesi zenés, táncos összejövetelt, mely alkalomra a párt tagjait és vendégeit meghívja a rendezőség.

Értesítés. Tisztelettel értesítjük villamosáramfogyasztó közönségünket, hogy a hálózatunkon eszközölnöd javítások miatt, folyó hó 25-én, szombaton déli 12 órától délután 2 óráig a következő helyeken az áramszolgáltatás szünetelni fog: Késes, Ispolány, Salétrom uccák, Déli sor, Vargakert, Téglaskert, Máv. fűtőház területe. Világítási Vállalat.

Szabad-e ebédközben dohányozni? A párizsi Dohányszemle körkérdezt intézett az olvasótáborához arra nézve, hogy szabad-e nagy ebédek alkalmával dohányozni. Ujabban nagyon erősen elterjedt az a szokás, különösen Amerikában és Angliában, hogy egyes fogások között elszívunk egy cigarettát. Különösen a hölgyek tartanak ilyle, hogy enélkül nem tudnak megélni. A körkérdésre adott feleletek egyenesen megsemmisítők a dohányzás kedvelőire. A feleletek lényege az, hogy az ebédközben való dohányzás badarság s hogy a nyelvet érzéketlenné teszi az egyes fogások iránt. Montagne, a híres szakács, pláne azt tartja, amit Pierre Mille a költő, hogy tudnillik az ebéd közben elszívott cigaretta sértés a szakácsművészettel szemben. A vendégek csak akkor gyújthatnak rá, ha már a kávét szolgálják fel.

Kétezer ebédet nyert meg. Csepri András gvóri lakos, még 1920-ban eladta a házát Spitzer Károly vendég-lősnek, 50 000 koronáért. A vevő kötelezte magát, hogy Csepinek életfogytig mindennap ebédet ad. Csepri jó ideig meg is kapta az ebédet, egyszer azonban összeveszett a vendég-lőssel, aki ekkor beszüntette az ebéd adást. Az éhkoppon maradt Csepri perre vitte a dolgot. A különös adásvételi szerződés végső fokón a Kúria elé került amely kötelezte a vendég-lőt, hogy 1924 év februáriától kezdve, tehát hat éven át elmaradt 2190 ebéd ellenértékét fizesse meg Csepri Andrásnak.

A Debreceni Iparos Levente Egyesület, vasárnap, azaz folyó hó 26 napján, délután hat órai kezdettel, a DTE tornacsarnokában, (Magoss György-tér 9. szám), műsoros ünnepélyt rendez. Műsort vasárnap közlünk. Műsor után tánc. Belépődíj nincs, ruhatár kötelező, ára ötven fill.

Eljegyzések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be: Bóta Mihály—Kuzmicska Mária. Kocsis Lajos—D. Nagy Mártha. Szabó János—Lengyel Mária.

Születések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Pikó Zsigmond földműves, fiú Gábor. Gál Mihály kocsis, fiú János. Miskolci István v. kocsis, fiú Sándor. Fésüs Gyula pékmester, fiú Gyula. Retezár Dezső cipész-m. leány Adél.

Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Greczár János rk. 64 éves, Gy. u. 4. szám. — Bagi Lajos ref. 22 éves, Biharugra. — Balogh Sándor ref. 4 éves, Bánk 106. szám. — Deák Sándor ref. 40 éves, Balogh Mihály u. 8-b szám. — Rácz Julia ref. 19 éves, Téglás 44. szám.

Több mint 15.000 főiskolai hallgató van Magyarországon. A napokban hagyta el a sajtót a Magyar Statisztikai Évkönyv 36. kötete, mely főiskolai vonatkozású részében az 1927—1928-as évről vonatkozó fontosabb adatokat hozza az érdeklődők tudomására. Az 1927—1928 tanévben összesen 36 főiskola működött az országban. Magyarország összes főiskolákon tanuló hallgatóinak száma az 1927—28 tanévben 15 459 volt. Ezek közül 1025 tanult a debreceni egyetemen.

Valaki
Valahol
Végtelenül
Vágyja

az Ön arcképt.
Készíttessen egyet

Liener
műtermében
Csap -u. 1.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Terménytőzsde

A budapesti árupiacon nem volt egy-séges az üzleti irányzat. A készáruvásáron ugyanis a buza 10—15 fillérrel drágult, míg a tengerinél csak 5 fillér volt az árfelválás, a zab pedig 10 fillérrel olcsóbbodott. Ettől függetlenül a határidőpiac és a készáruvásár üzletmenete sem volt összhangzásban egymással. Amíg ugyanis a készáruvásáron, mint mondtuk, emelkedő árak mellett került forgalomba a buza, addig a készáruvásár szilárd-ságával szemben alacsonyabban jegyezték a határidőbuzát.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza márciusra 24.02, 24.01, 24.09, 24.01, 24.03, zárlat 24.03—23.04, májusra 24.97, 25.00, 24.91, 24.95, 24.91, zárlat 24.91—24.92, októberre 24.15, 24.18, 24.07, 24.02, 24.04, zárlat 24.03—24.04.

Rozs márciusra 15.00, 14.95, 14.93, 14.91, 14.90, 14.85, zárlat 14.85—14.86, októberre 16.75, 16.70, 16.62, 16.60, 16.56, zárlat 16.53—16.54.

Tengeri májusra 15.00, 15.07, 14.98, 15.00, 14.90, 14.88, zárlat 14.88—14.89, júliusra 15.60, 15.52, 15.48, 15.45, 15.41, zárlat 15.37—15.38.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg 42.60—24.90, 78 kg 24.90—25.10, 79 kg 25.20—25.45, 80 kg 25.40—25.60, felsőtiszai 77 kg 24.00—24.25, 78 kg 24.20—24.45, 79 kg 24.45—24.65, 80 kg 24.65—24.75, fejemgyei 77 kg 23.50—23.75, 78 kg 23.75—23.95, 79 kg 24.00—24.20, 80 kg 24.10—24.30, pestmegyei 77 kg 23.60—23.85, 78 kg 23.85—24.05, 79 kg 24.10—24.30, 80 kg 24.20—24.40, bácskai 77 kg 23.60—23.90, 78 kg 23.85—24.10, 79 kg 24.10—24.35, 80 kg 24.20—24.45.

Rozs pestvidéki 13.95—14.05, egyéb rozs 13.95—14.05, takarmányárpa I. 15.80—16.50, takarmányárpa II. 15.30—15.75, felsőmagyarországi sörárpa 19.50—21.50, egyéb sörárpa 17.50—19.50, köles 11.00—12.50, repce 52.00—53.00, tiszai tengeri 13.40—13.50, egyéb tengeri 13.25—13.35, zab I. 14.30—15.20, zab II. 13.25—13.75, korpa 9.60—9.85, lucernamag 130—145, lóheremag, arankás 74—80.

A termény- és marpiac felhivatalos árfolyamai: Fehérháb 49—53, tarkabab 29—30, fehérháb 130—170, nyul-szapuka 50—60, baltacim 48—52, Vikt. borsó 20—24, lenmag 45—60, tav. búkkönyv 25—27, kendermag 31—34, tökmag 32—36, f. napraf. 24—26, sz. napraf. 23—24, fehér kőes 21—23, mák 123—128, muhar 20—21, cirok-mag 9—10, Csillagfürt 13—14, Dió 140—170.

A CIPÉSZ-, CIPŐFELSŐRÉSZ-KÉSZÍTŐ ÉS PAPUCSKÉSZÍTŐ MESTERÉK SZAKOSZTÁLYA

e hó 26-án, vasárnap délelőtt 9 óra-
kor az Ipartestület kistanácsstermében szakszövetségi ülést tart. Tárgy: Munka-csoport megalakítása, szaktanfolyam ügye és a kerületi nagygyűlés előkészíté-
tése. Az ügyek fontosságára való tekintettel teljes számú és pontos megjele-nést kér a szakszövetség elnöksége.

SERTESÉRTÉKESÍTÉS.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara tegnapi közleményével kapcsolatban utólag arról értesülünk, hogy a H. Anspacher londoni cég megbízottja állandóan jelen van a debreceni vásárokon és ott a bacon gyártásra alkalmas sertéseket bármilyen mennyiségben átveszi.

KOCSI- ÉS KERÉKGYÁRTÓ-MESTERÉK FIGYELMEBE!

Folyó hó 25-én, szombaton este hét órakor tartja az Ipartestület koci- és kerékgyártó szakosztálya tisztújító közgyűlést az Ipartestület kistanács-stermében.

Az elnökség ezúton kéri a szakosztály tagjainak feltétlen és pontos megjelenését, azzal a megjegyzéssel, hogy amennyiben fenti ülés határozatképtelenség hiánya miatt megtartható nem volna, úgy a legközelebbi tisztújító közgyűlés a tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz s meg fog tartatni.

AZ ÁRDRÁGITÁSI TÖRVÉNY ELTÖRLÉSÉT KÉRI A SZEGEDI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara feliratot intézett a kereskedelemügyi minisztériumhoz az árdragítól visszavételről szóló 1929. évi XV. törvény hatályon kívül való helyezése érdekében. Javaslatát a kamara azzal indokolja, hogy a pénz értékének hullámzása, valamint az ezzel kapcsolatos konjunkturális áralakulások megszűntek és így a törvény érvényben tartása nem csak, hogy nem szükséges, de a kereskedelem szempontjából néha káros is lehet, mert az egészséges verseny kialakulására bénítólag hat.

KITÜNTETIK A HÜSEGES ERDŐÖRÖKET.

A m. kir. földművelésügyi kormány azon célból, hogy az ország erdőgazdaságaiban alkalmazott és szakképzett aliszteknek serkentő példát nyújtson és hogy az általuk nehéz körülmények között becsülettel és hűséggel teljesített, — sok esetben életveszéllyel is járó — szolgálat erkölcsi elismerésben részesüljön, az olyan szakkvizsgázott erdőőröknek, akik szorgalmuk, magatartásuk és jóra valósságuk által társaik közül kitűntek hűségese szolgálatuk elismeréseképpen elismerő oklevelet kíván adományozni, esetleg őket más kitüntetésben óhajtja részesíteni.

— Szalacsy Rácz Imre legújabb könyve a „Magyar sors”, mely minden könyvkereskedésben kapható.

Weisz ke'femesítő
Arany János-u. 7.
fest, tisztít,
Gyászruhákat 24 óra
alatt festek.

üzlethelyiség

kiadó

három kirakattal, február hó
1-ére. Csapó u. levelezési.
Berendezés eladó. B'vebbet

Telefon 9 7.

EGÉSZ HETI RÁDIÓMŰSOR

Szombattól-szombatig

SZOMBAT, JANUÁR 25.

BUDAPEST. 9.15: Hangverseny. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A Fejes zenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 13.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. — 15.00: Piaci árak és árfolyamhírek. — 16.00: „Helyes magyarság. Magyar helyesírás.” Halász Gyula „15-adsa. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 17.05: Majthényi György novellái. — 17.30: Kalmár Tibor és zenekarának hangversenye. — 18.30: A Vákokat Gyámoltó Országos Egyesület hangversenye. — 19.40: Vigjátékjelző a Studióban. „Ezüst lakodalom.” Vigjáték 3 felvonásban. — 22.40: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia szállóból.

BERLIN. 16.10: Effejtett zenészek. — 16.30: Szórakoztató zene. — 19: Divatos dalok. — 20: Népszerű hangverseny.

BRESLAU. 16.30: Rádiózenekar. — 18.55: Operettzene. — 19.30: Színházi iparművészet. — 20: Berlin. — 22.10: Táncczene.

FRANKFURT. 16—18.05: Stuttgart. — 19.30—22.45: Stuttgart. — 23: Gramofon. — 24—1.30: Táncczene.

KALUNDBURG. 15.30—17.30: Déltitáni zene. — 20: Népszerű dán zene. — 20.55: Finn dalok. — 22: Szórakoztató zene. — Utána vig jelenet, majd ismét zene. — 23: Táncczene. — 24: Harangjáték és 0.15-ig táncczene.

KATTOWITZ. 16.20: Gramofon. — 20.30: Könnyű zene. — 23: Táncczene.

KÖNIGSBERG. 16.15: Hangverseny. — 19.30: Gramofon. — 20: Kabaré.

LIPCSE. 16.30: Francia operett-készletei. — 19.30: Mandolinzene. — 21: Trics-tracs, harangjáték. — 22: Hírek. Majd 0.30-ig táncczene.

MILANO. 17: Kvintett. — 26.30: Opera a Sca'abból.

POZSONY. 11.30: Gramofon. — 12.35: Déli zene. — 16: Gramofon.

PRÁGA. 11.15: Gramofon. — 12.35: Pozsony. — 16.30: Jazz. — 19.05: Étvéhi zene.

RÓMA. Az állomás 50 kilowattal működik. — 17.30: Hangverseny. — 21.02: Vonós- és énekhangverseny Principe hegedűművész és Macola Mória zongoraművész közreműködésével.

WIEN. 11: Gramofon. — 15.15: Shakespeare II. Richárd c. ötfelvonásos tragédiája. — 18.15: Hangverseny. — 19.30: Aktuális előadás. — 20.05: Egyfelvonásos est. — 22: Szórakoztató zene.

VASÁRNAP, JANUÁR 26.

BUDAPEST. 9.00: Újsághírek, közlemények. — 10.00: Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetemi templomból. — 11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. — 12.20: Időjelzés, időjárás. Utána: A m. kir. 1. honvédelmi vezérőrnagy zenekarának hangversenye. — 15.30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Kemény Szilárd, a Dunatiszakai Mezőgazdasági Kamara elnöke: „Baromfitenyésztés”. — 16: Zenedebeszéd Hubay Jenő dr., a Zene-művészeti Főiskola főigazgatójának budai palotájából. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 17.45: Rádió Szabad Egyetem. — 18.45: Sporteredmények. — 19.00: Rádios Béla és cigányzenekarának hangversenye. — 20.15: Nagy Endre felolvasása:

„Eötvös Károly”. — 20.40: Johann Strauss-hangverseny. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — Utána kb. 22.15: Időjárás, időjelzés. Majd: Gramofonhangverseny.

BARCELONA. 14: Gramofon. — 21: Könnyű zene.

BELGRÁD. 10.30: Gramofon. 12.20: Déli zene. — 16: Grujics Ante cigányzenekara. — 17.30: A vajdasági diákok tamburazenekara. — 20: Puccini Turandot c. operájának közvetítése a Zagrebi Színházból. — 22.45: Táncczene.

BERLIN. 15.35: Gramofon. — 16.20: Szórakoztató zene. — 18.30: Orosz dalok. — 19.30: Fuvószenekar. — 20.45: Sztravinszkij Igor estje, a szerző személyes vezetésével. — Utána 0.30-ig. Táncczene.

BRESLAU. 16.20: Könnyű zene. — 17.45: Könnyű zene. — 18.30: Csehov: „A házassági ajánlat” c. és „A lakodalom” c. egyfelvonásosai. — 20.30: Sztravinszkij Igor hangversenye Berlinből.

FRANKFURT. 16.30: Stuttgart. — 18.45: A diák és a nép. vita. — 19.30: Stuttgarter műsor. — 20.30—0.30: Stuttgart.

KASSA. 12.05: Szalonzenekar. — 18.30: Somvársky János tanár magyar nyelvű előadása Bethlen Gáborról, valamint a fejedelemeinek a csekhekhez és tótokhoz való viszonyáról.

KATTOWITZ. 16: Népszerű hangverseny. — 19.30: Vidám félóra. — 20.15: Szórakoztató zene. — 23: Táncczene.

KÖNIGSBERG. 18.40: Szórakoztató zene.

LIPCSE. 16.41: Mozart: Es-dur fuvósötöse, melyet 1910-ben találtak. — 17.15: A világirodalom tréfás jelenségei. — 18.00: Katonazene. — 19.30: Dandárközvet. hangjáték.

POZSONY. 12: Déli zene. — 18: Ármány és szerelem, zenés egyfelvonásos. — 19: Táncczene.

RÓMA. 16: Szimfonikus hangverseny. — 21.02: Massenet: „Thaïs” c. operettje.

TORINO. 16.30—18: Könnyű zene és táncczene. — 19.15: Vacsorai zene. — 20.30: Planquette: A corneillei harangok című operettje. Utána táncczene.

WIEN. 20.30: Schmidt: F-dur fuga és négy korai előjáték orgonán. — 11: A wien szimfonikus zenekar játéka. 15: Képrádió. — 15.30: A volt népszerű zenekara. — 17.25: Balladák. — 17.55: Kamarazene. — 18.55: Moissi beszél nagy írókról és költőkről. — 19.25: Ullrichs Peruról. — 20.05: Wien-Salzburg, hangjáték. — Utána könnyű zene.

HÉTFŐ, JANUÁR 27.

BUDAPEST. 9.15: A rádió házi kvartettjének hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárás. — 12.05: A Fejes szalonzenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 13.00: Időjelzés, időjárás és vizállás. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. — 15.00: Piaci árak és árfolyamhírek. — 16.00: Asszonyok tanácsadója. — 16.45: Időjelzés, időjárás, vizállás, hírek. — 17.10: Tót—magyar nyelvtanítás. — 17.40: Komlóssy Emma magyar nőfalki énekel Kurina Simi és cigányzenekarának kíséretével. — 18.50: Német nyelvtanítás. — 19.30: A Filharmóniai Társaság hangversenye a Zene-művészeti Főiskola nagyterméből. — Utána kb. 21.40: A Magyar Külföldi Társaság előadásorozata. — Majd: Időjelzés, időjárás, hírek. — Utána: Bachmann jazz a Dunapalota nagy-

szállóból.

BARCELONA. 14: Gramofon. — 18.30: Ibéria-trió. — 19.10: Ibéria-trió. — 22.20: Könnyű zene. — 23.05: Közvetítés a Nova Catalunya szalonból.

BELGRÁD. 12.40: Déli zene. — 18: Délszláv dalok. — 20: Szláv zene. — 21.30: Táncczene.

BERLIN. 16.30: Hangverseny. — 18: Teazene. — 19.20: Frankfurt. — 20: Auber: Fra Diabolo c. operája a nagyoperaházból. — 22.30: Táncczene. — 0.30-ig táncczene.

BRESLAU. 16.30: Házi hangverseny. — 17.30: Barnay-Horovitz Ilka zongorajátéka. (Emlékezés Lisztre.) — 19.15: Mozart-zene gramofonon. — 21.15: Bach Péter dalestje.

FRANKFURT. 17: Stuttgart. — 20.15: Szórakoztató zene. — 21.15: Régi muzsika. — 22.25: Gramofonkabaré.

KASSA. 12: Harangszó. — 12.05: Szalonzenekar. — 17.10: Gramofon. — 18.57: Harangszó a domból. — 19.05: Tót óra. — 22.15: Táncczene.

KATTOWITZ. 16.45: Gramofon. — 17.45: Könnyű zene. — 20.30: Operett Warszawából. — 23.15: Táncczene.

KÖNIGSBERG. 16.30: Rádiózenekar. — 22.30: Táncczene.

POZSONY. 11.30: Gramofonhangverseny. — 16: Gramofon. — 16.30: Mozart-est. — 18: Kamarazene. — 22.15: Gramofon.

PRÁGA. 11.15: Gramofon. Utána: Déli zene. — 16.30: Pozsony. — 19.05: Kassa. — 20.20: Brno. — 21.30: Sole Károly zongorajátéka. — 22.15: Gramofon.

RÓMA. 17.30—19: A Firenzei-trió hangversenye. — 21.02: Régi napolyi dalok 1800—1915-ig.

WIEN. 11: Déli zene. — 15: Képrádió. — 15.30: Szórakoztató zene. — 17.10: Zenés gyermekóra. — 17.40: Schiller menekülése Stuttgartból. — 18.30: Előadás Zell am Seeről. — 19: Derűsen és sötéten látók, lélektani tanulmány. — 20: A wien tanítók a capella karának hangversenye. Utána: Jazz.

KEDD, JANUÁR 28.

BUDAPEST. 9.15: Gramofonhangverseny. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárás. — 12.05: A m. kir. 1. honvédelmi vezérőrnagy zenekarának hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 13.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. — 15.00: Piaci árak és árfolyamhírek. — 16.00: Thury Mária mesél a gyermekeknek. — 16.45: Időjelzés, időjárás, vizállás és hírek. — 17.00: Mándits szalonzenekar hangversenye. — 18.00: Lukinich Imre dr. egy. ny. r. tanár előadása: „Magyarország történelme életrajzokban”. — 18.45: „Dalosjáték”. Je'net. — 19.20: Francia nyelvtanítás. — 20.00: Jascha Heifetz gramofonlemezek. — 20.35: Hangverseny. — Utána: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia szállóból. — 10.35: Időjelzés, időjárás, hírek. Majd: A cigányzenekar hangversenyének folytatása.

BARCELONA. 14: Gramofon. — 18.30: Ibéria-trió. — 19.30: Ibéria-trió. — 22.05: A Liceo-színház előadásának közvetítése.

BELGRÁD. 10.30: Gramofon. — 12.40: Déli zene. — 18: Jazz. — 20: Zagreb. — 22.15: Gramofon.

BERLIN. 16.30: Kávéházi zene. — 19: Szórakoztató zene. — 20.30: Büchner Woyzeck című tragédiája.

BRESLAU. 16.30: Kávéházi zene. — 18.55: Pfeffer Erzsébet énekesnő előadása.

FRANKFURT. 16—17.45: A hamburgi fúrdőzenekar játéka. — 19.30: Ralph Ervin zenei előadása. — 20: Kamarazene Baselből. — 23.25: Táncczene.

KASSA. 12: Harangszó. — 12.05: Falusi zene. — 17: Szalonzenekar. — 18.57: Harangszó. — 20.05: Tamburicazene. — 21.05: Táncczene.

KATTOWITZ. 16.20: Gramofon. — 19.20: Joteyko Zsigmond: „Ágosi” c. operájának előadása.

KÖNIGSBERG. 16.30: Szórakoztató zene. — 18.15: Bach: Rézszetek a jóltemperált zongorából. — 20.30: Berlin. — 22.30: Szórakoztató zene.

POZSONY. 11.30: Gramofonhangverseny. — 16: Gramofon. — 16.30: Szólísták hangversenye. — 22.15: Kávéházi zene.

PRÁGA. 11.15: Gramofon. — 12.30: Zene Brnóból. — 16.30: Rádiózenekar. — 18.20: Brno. — 19.05: Tamburicazene. — 20: Rádiózenekar. — 21: Theimer hegedűművész játéka. — 21.30: Kurtz-Stepanov Ilona zongoraművész játéka. — 22: Szórakoztató zene.

RÓMA. 17.30: Hangverseny. — 21.02: Opera a Királyi Színházból vagy hangverseny a Studióból. Utána folyóiratszema és hírek.

WIEN. 11: Gramofon. — 15: Képrádió. — 15.30: Szórakoztató zene. — 17.30: Barkácsolás. — 18: Az osztrák folyami és tavi hajózás. — 19.30: Mezőgazdasági kapcsolatok a birodalmi németek és osztrákok között. — 19: Francia lecke. — 19.35: Angol lecke. — 20: A wien szimfonikusok hangversenye. Utána könnyű zene.

SZERDA, JANUÁR 29.

BUDAPEST. 9.15: Hangverseny. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A rádió házi kvartettjének hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 13.00: Időjelzés, időjárás és vizállás. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. — 15.00: Piaci árak és árfolyamok. — 15.30: Morse tanfolyam. — 16.10: Zsoldos Benő: „Lendvay Márton, mint eszmadta”. — 16.45: Időjelzés, időjárás, vizállás és hírek. — 17.00: Szórakoztató zene. — 18.15: Olasz nyelvtanítás. — 18.50: Színműelőadás a Studióban. „Kék és piros”. — 20.00: Rádió amatőrposta. — 20.40: Stefániai Imre kamaraművész zongorahangversenye. Utána kb. 22.00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Rigó János és cigányzenekarának hangversenye az Emke kávéházból.

BARCELONA. 14: Gramofon. — 18.30: Ibéria-trió. — 22.05: Könnyű zene.

BELGRÁD. 10.30: Gramofon. — 12.40: Déli zene. — 18: Kávéházi zene. — 20: Hangverseny. — 20.40: Operettészletek. — 21.50: Egyfelvonásos bohózat. — 22.10: Táncczene.

BERLIN. 17.30: Dalok. — 18.20: Szórakoztató dalok. — 20: Különböző nemzetek indulói (katonazene Hannoverből). — 21.10: Gilbert Szálló Lemberg városához c. operettjének második és harmadik felvonása. — Utána 0.30-ig táncczene.

BRESLAU. 16.30: Gramofon. — 18.45: Rádiózenekar. — 20: Haydn „Az évszakok” c. oratóriuma.

FRANKFURT. 16—18.05: Stuttgart. — 18.35—19.30: Stuttgart. — 19.30: Népszerű szimfonikus hangverseny. — 21.15: Charpentier: Luiza c. zenés regénye a karlsruhei színházból.

KASSA. 12: Harangszó. — 12.05: Gramofon. — 17.10: Gyulai E. zongorajátéka. — 17.30: Foerster melodramái. — 17.50: Tót népdalok.

POZSONY. 11.30: Gramofonhangver-

seny. — 13.35: Déli zene. — 16: Gramofon. — 16.30: Aube. nyitányai.
WIEN. 11: Könnyű zene. — 15: Képrádió. — 15.30: Szórakoztató zene. — 17.15: Zenés gyermekóra. — 18.45: Eszperantó. — 20.05: Kabaré.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 30.

BUDAPEST. 9.15: A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárás. — 12.05: Gramofonhangverseny. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 13.00: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. — 15.00: Piaci árak és árfolyámhírek. — 16.00: Rádió Szabad Egyetem. — Utána: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 17.10: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozat. — Griffiths Gábor gazdasági akadémiai tanár: „A trágátelepek építéséről különös tekintettel a kisgazdaságokra.” — 17.40: A m. kir. 1. honvédegyalozó zenekarának hangversenye. — 18.45: Angol nyelvoktatás. — 19.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. — 19.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Lohengrin.” Da mű 3 felvonásban. — Utána kb. 23.30: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross kávéházban.

BARCELONA. 14: Gramofon. — 16—18.30: Könnyű zene. — 19.30: Könnyű zene. — 22.05: Szórakoztató zene. — 22.35: Kuplák. — 23.15: Abello hegedűművész hangversenye. — 23.30: Crisostomo zeneszerző emlék hangversenye.

BELGRÁD. 10.30: Gramofon. — 12.40: Déli zene. — 18: Dalok guzlica kísérettel. — 20: A ljubljani rádióállomás hangversenyének közvetítése.

BERLIN. 16.30: Hangverseny. — 18: Balogh zenekar. — 18.50: Német népdalok. — 20: Haendel, Bach, Debus, Gretry és Mozart remekművei a Mombijou kastélyból. — 22.30: Táncoktatás és 0.30-ig tánczene.

BRESLAU. 16.30: Gramofon. — 18.40: Derűs orosz zene. — 20.30: Hangverseny. — 22.20: Hírek. Utána: Jazz.

FRANKFURT. 16—17.45: Szórakoztató zene. — 19.30: München. — 20: Humoros irodalmi felolvasás. — 20.30: Szentgyörgyi László hegedűművész játéka. — 21: Kamarazene. — 22.25: Tánczene.

KÖNIGSBERG. 16.30: Rádiózenekar. — 18.15: Szórakoztató zene.

LIPCSE. 16.30: Szórakoztató zene. — 19.30: Citerazene. — 20.30: Elbeszélések. — 21.15: Északi műdalok.

WIEN. 11: Könnyű zene. — 15: Képrádió. — 15.30: Szórakoztató zene. — 17.10: Mesék. — 17.40: Idegenforgalmi előadás. — 18.05: Az osztrák repülőjáratok. — 18.30: A színház mint a művelődés tükré. — 19: Az osztrák nevelőintézetek. — 19.30: Strauss Richárd Intermezzo c. zenés játéka közvetítése az állami operából. Utána jazz.

PÉNTEK, JANUÁR 31.

BUDAPEST. 9.15: Eugen Etepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. — 13.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. — 15.00: Piaci árak és árfolyámhírek. — 16: Pista bácsi „Virágoskert” mesedélutánja. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek, hőjelzés. — 17.10: A Turáni Társaság előadás-sorozat. — 17.40: Hangver-

seny. — 18.35: Forró Pál dr. novellái. — 19.15: Gyorsírási tanfolyam. — 19.50: A Budavári Koronázó Főtemplom énekkarának versenye. — 20.40: Szimfonikus jazz zenekar hangversenye. — Utána kb. 22.30: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich kávéházban.

BARCELONA. 14: Gramofon. — 18.30: Szórakoztató zene. — 19.30: Könnyű zene. — 22.05: Rádiózenekar. — 23.20: Kvintett.

BELGRÁD. 10.30: Gramofon. — 12.40: Déli zene. — 18: Kávéházi zene. — 18: Kávéházi zene. — 20: Rádió négyes. — 21.20: Kis hangverseny. — 22: Dudajáték.

BERLIN. 16.30: Szórakoztató zene. — 18: Gyermekdalok szakszofonkisérettel. — 19: Egy énekes tíz nyelven énekel. — 19.30: Gramofon.

KASSA. 12: Harangszó. — 12.05: Gramofon. — 17.10: Szalonzenekar. — 18.57: Harangszó. — 19: Praha. — 20.05: Brabec J. hegedűjátéka.

WIEN. 11: Könnyű zene. — 15: Képrádió. — 15.30: Gramofon. — 16.45: Régi zene. — 19: A munkanélküliség mint világbetegség. — 19.30: Olasz lecke. — 20: Umberto Urbano hangversenye. Utána könnyű zene.

SZOMBAT, FEBRUÁR 1.

BUDAPEST. 9.15: A rádió házi kvar tetjének hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Hangverseny. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 13.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. — 15.00: Piaci árak és árfolyám hírek. — 16.00: Ifj. Hegedűs Sándor novellái. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 17.10: A Szociális Missziótársulat előadás-sorozat. — 18.00: Rados Bock Hilda énekesszámai schrammelzenekisérettel. — 18.30: Mit üzen a rádió. — 19.15: Sikabonvi Antal előadása: Rákosi Jenő halálának évfordulója alkalmából: Hirlapirodalmunk és Rákosi Jenő. — 19.45: Színműelőadás a Studióban. Az arnyember. Utána kb. 21.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Magyar Imre cigányzenekarának hangversenye a Hungária nagyszállóban.

BARCELONA. 14: Gramofon. — 18.30: Ibéria-trió. — 22.10: Rádiózenekar. — 23.05: Közvetítés Madridból.

BELGRÁD. 10.30: Gramofon. — 12.40: Déli zene. — 18: Tánczene. — 20: Dales. — 21: Szórakoztató zene. — 22.10: Vig egyfelvonásos. — 23.30: Tánczene.

BERLIN. 16.30: Szórakoztató zene. — 19.05: Zongorajáték. — 21: Berlin táncol, előadás. — 22.15: A Platz der Republikon lévő állami operában és a Kroll-féle ünnepi termekben rendezett operabál helyszíni közvetítése.

BRESLAU. 16.30: Szórakoztató zene. — 19.30: Gramofonhangverseny.

FRANKFURT. 14—21.30-ig stuttgarti műsor.

KASSA. 12: Harangszó. — 12.05: Szalonzenekar. — 18: Gyermekdalok. — 18.57: Harangszó.

KATTOWITZ. 18: Gyermekóra. — 20.30: Könnyű zene. — 23.35: Hírek, tánczene.

KÖNIGSBERG. 16—17.30: Rádiózenekar. — 20.15: Strauss János, Strauss Oszkár, Kálmán Imre és Stolz Róbert operettjeiből összeállított báli éjszaka. — 21.50: Operabál Berlinből.

POZSONY. 11.30: Gramofonhangverseny. — 12.35: Déli zene. — 16: Gramofon. — 16.30: Bábszínház. — 17.30: Szólisták játéka. — 19.05: Könnyű zene.

RÓMA. 17.30: Hangverseny. — 21.02: Ének- és vonóskari verseny.

WIEN. 11: Gramofon. — 15.15: Mikrofonszólók a pénzverőből. — 17.45: Mesék. — 18.15: Olasz és német népdalok. — 19.10: Kamarazene.

SPORTHIREK

Bárány István Afrikában.

Az európai bajnok, Bárány István afrikai túrára készül. Juniában Algirban vesz részt a francia szövetség propaganda uszóversenyén. Innen Tuniszba utazik, ahol szintén versenyen vesz részt.

„Lélektelen játékok” elítélték a „Barcelona” futballistáit.

A Spanyol labdarugó szövetség, az FC. Barcelona játékosait, fejenként 250 pezettára büntette, mert legutóbb játékok lélektelenek voltak. Ha a játékosok szelleme nem javul, a klub játékjogát hathónapra felfüggesztik.

Verseny kiírás.

A Debreceni Torna Egyesület birkozó szakosztálya, 1930. évi február hó 9-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel, az egyesület Magoss György-tér 9. szám tlati (volt Péterfia utca 72. szám) tornacsarnokában, országos ifjúsági birkozóversenyt rendez, öt súlycsoportban és pedig: pehelysúly 55 kg-ig, könnyűsúly 60 kg-ig, kis közsúly 65 kg-ig, nagy közsúly 70 kg-ig, nehézsúly 70 kg-on felüliek részére.

A versenyen az 1910. és azt követő években született és a Magyar Birkozó Szövetsége által leigazolt versenyzők indulhatnak. Minden versenyző kívánatra születési bizonyítvánnyal köteles születési évét igazolni.

Az egyes súlycsoportok győztese ezüst, a második ezüstözött-bronz és a harmadik bronzéremet kap.

A benevezések a Magyar Birkozók Szövetsége központja címére, Budapest, VI. Nyugati pályaudvar II számú kapu küldendők.

Nevezési határidő 1930. február hó harmadika, este hat óra.

Nevezési díj személynként ötven fillér, mely összeg a mérlegelésnél fizetendő. Mérlegelés a verseny színelvén, délelőtt félkilenc óráig. — Steinfeld István sk. ügyvezető elnök. dr. Való Antal sk. főtitkár. — Jóváhagyta a Magyar Birkozók Szövetsége részéről Hegedűs Béla sk. főtitkár.

Szerkesztői üzenetek

Érdeklődő. Az Egyesült Államok elnökének a címe a következő: President Mr. Herbert Clark Hoover, Washington, White House.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

178—1930. II.

Debrecen sz. kir. város Polgármestere nyilvános írásbeli verseny tárgyalást hirdet:

I. 26 darab vasuti kocsi kerékpár.

II. 28 darab ütököző szerkezet (löktekeres rugó nélkül).

III. 84 darab hordtekeres rugó szállítására.

A megrendelt anyagokat a megrendelés vételétől (a szerződés aláírásától) számított 6 héten belül D. V. E. Vasut epreskerti telepére díjtalanul be kell szállítani. Csak szabályszerűen kiállított, aláírt, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok vétetnek tárgyalás alá. Az ajánlatot „Debrecen sz. kir. város Polgármesterének Debrecen. Ajánlat a 178/II.—1930. számú versenytárgyalási hirdetményben kiírt vasuti kocsikerékpár, ütököző szerkezet és hordtekeresrugó szállítására” felirattal kell ellátni.

Az ajánlatokat a város iktatóhivatalában f. évi február 20-á délelőtt 12 óráig kell benyújtani.

Ugyanez időpontig kell az ajánlati végösszeg 2 százalékának megfelelő bánatpénzt letenni. A készpénzből álló bánatpénzt a város házipénztáránál, Debrecen kell befizetni. A nyugtát az ajánlatához kell csatolni. Állami gyár bánatpénzt nem köteles letenni. Az ajánlatokat a tanácssteremben, Városháza I. em. 34. sz. 1930. évi február hó 20-án délután 1 órakor bontják fel, amikor az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselőik jelen lehetnek.

A feltételek, tervek, rajzok és az ajánlati nyugta a város gazdasági és erdészeti igazosztályánál Városháza I. em. 28/a. sz. a. hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve 2 pengő áron megszerezhetők.

Az ajánlattevők a végleges döntés megtörténteig kötelezettségben maradnak.

Debrecen, 1930. évi január hó 21. Polgármester.

Meghívó.

A Debreceni Hentesek Anyagbeszerző, Értékesítő és Segélyező-Szövetkezetének 1930. február hó 2-án vasárnap délelőtt 11 órakor az Ipartestület tanácsstermében Si monffy-utca 2. sz. tartandó

évi rendes közgyűlésére.

1. Igazgatósági jelentés az 1929 üzleti évről.

2. Felügyelőbizottsági jelentés az 1929 üzleti évről.

3. Az 1929 üzleti év mérlegeredmény számlájának megállapítása, Felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelőbizottság részére.

4. Határozathozatal a tisztjövedelem felosztása tárgyában.

5. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelenléti díjának megállapítása.

6. Indítványok, melyek a közgyűlést megelőző 10 nappal az igazgatóságának bejelentendők.

7. Az évi mérleg január 24-étől kezdődően a könyveléségnél (Piac utca 32. sz.) és a Közvágóhidon (Telefonosza) közszemlére kitétetett.

Az Igazgatóság.

Megnyit a madárétkezde a belvárosban

A madárétkezde egyesülete, a Nagytemplom háta megett, az Ingóság-közvetítővel szemben, két madárétkezdőt állított fel, tehát felhívunk a közönség figyelmét, hogy akinek fűlőseges kendermarját vagy kenőcs morzsái vannak vigye el a madárétkezdőbe, akinek pedig kalitkájában szilveszterre az időn az Ingóság-közvetítőbe, hol a legszelb kalitkák a legolcsóbban kaphatók. Kaphatók továbbá: egészen új lézermatracok, magánvos ebédlezesztolok, hűtő-májor és modern szalon asztalok, kandallóberék és magánvos székék, nyak könyveszekrények, varróasztalok, villanyesztolók, nagyon szép tőmör hintolók és minden elképzelhető ingóságok.

DEBRECENI KALAUZ

180 oldalon, 40 képen ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyt. — Ár részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Iparosnő
vagyok szeretnék há-
zasság céljából megis-
merkedni nyugdíjassal,
kor nem határoz. Le-
veleket „Árva” jellegre
a kiadóba. 1324

Betöltendő állás
nők részére

Kiszolgálóleányt
fűszerüzletbe azonnal-
ra fölvesz Goldmann.
Külsővásártér 13. szám
1347

Jólfiző
mindenes, megbízható,
jó bizonyítvánnyal fel-
vétetik. Zápolya u. 4.,
Bernát. 1336

Gépirónő
kezdő fizetéssel felvé-
nyekkel. „Kereskedelmi
iroda” jellegre kiadóba
1333

Betöltendő állás
férfiak részére

Gépész,
főgépész, nő és külön
gőzeleggépész, — ura-
dalmakban kerestetik,
kertész, virág-kertész,
Pataky, Hunyadi ucca
8. szám. 1341

Kifutófiú
felvétetik azonnalra fő-
szerület. Csapó 72.
1320

Ügynököt
százalékra tűzifa, szén-
eladáshoz felveszünk.
„Turul”, Bőszörményi-
út 2. 1314

Állást kereső
nők

Fiatal bejáró
takarítónő ajánkozik
magános úrhoz, kit ese-
kély pénz zavarból ki-
segítene. Cím a kiadó-
hivatalban. 1200

Mosást,
vasalást itthonra vál-
lalok, házakhoz is el-
megyek. Vargáné, Ta-
nító u. 8. 938

Gép-
és gyorsíró fizetés —
nélkül, később kezdő
fizetéssel ajánkozik. —
Cím a kiadóban. 1243

Varróleány
házakhoz ajánkozik,
napi 2 pengőért. Ár-
pád tér 15. 927

Állást kereső
férfiak

Negyvenéves egyén
négy gimnáziumi kép-
zettséggel, német, ro-
mán nyelvtudással,
bármely állást elfoglat-
na vidéken is. Cím a
kiadóban. 1185

Leszerelt
katona uriházhoz ajánl-
kozik inasnak. Klein-
féle cselédintézetbe. —
Csapó u. 1324

Hangszerek

Zongora,
rövid, bécsi, olcsón —
megvehető. Piac u. 58.,
földszint 11. 1308

Autó, motor,
kerékpár

Két
kitűnő gyártmányu ze-
melyautó eladó. Érdek
lódók forduljanak —
megtekintés céljából a
Bika gépéséhez. 21a-29

Fordson
tractor Olivér ekével,
szijtárcsával, Bosch
világító berendezéssel,
használt, üzembé —
állapotban eladó. Deák
Ferenc ucca 11. szám.
1323

Oktatás

Gép- és gyorsírást
tanítok, Darabos ucca
1. szám. első emelet.
x-23

Elelmiszer és ital

Fajtiszta
rizling bor eladó. Rákó-
czi u. 12. 1272

Eladó
egy jókarban levő ko-
vácsterszám. Hadházi-
út 18. 1279

Zamatos
ó-bor, 68-tól 1.20-ig,
egri veres, tokaji, fur-
rint borok raktára,
Gülök, Magoss György-
tér 19. szám, Bab liba-
máj, fehér és színes,
legolcsóbban, káposzta
12 fillér. 22-a-24

Fajtiszta,
rizling bor kicsiben is
eladó, Rákóczi ucca 12
szám. 1303

Friss
libahus 2 pengő kilója.
Knöpfler, Pásti u. 5.
1307

Finom
házi káposzta 18 fillér,
Nagyban külön ár. —
Zsatkónál, Batthyány-
és Szentanna sarok.
1309

Bútorok

Bútor
keményfa és festett —
konyhaberendezés kap-
ható. Miklós 18. Bod-
nár asztalos. 1275

Eladó állatok

Ezüst
házinnyulak eladók. Ifj.
Madarassy László. —
Gacsály, Szatmár m. K

Ajánlat

Nikkelez,
ezüstöz, minden szíre
galvanizál, Földvári
Széchenyi ucca 55 sz

Diák étterem

Kút ucca 62. Ebéd,
naponta leves, főzelék
pecsenye, tészta 80 fill
vacsora 40 fillér. Válo-
gatott társaság.
14-a-14

Fűszerkereskedők
és hentesek figyelmébe!
Órölt asztali sőt má-
zsánként 37.80 P árban
házhoz szállítunk. Ull-
mann Rt. Telefon 382.
1294

Csinosan

bútorozott szoba, eset-
leg ellátással kiadó. —
Nyil u. 11e 1197

Kiadó

azonnal Erdősor 15. a.,
legszebb új villában —
minden kényetemmel
ellátott, modern negy-
szobás uri lakás, havi
160 pengőért. 1274

Kiadó

egy szoba, konyha, s
speiz, villanyvilágítás-
sal, azonnal, Nap ucca
4. szám. 1282

Honvéd ucca 14.
szám alatt pincészoza
kiadó. Értekezni lehet
Mester ucca 31. 1284

Kiadó

a Rákóczi ucca 47. sz.
alatt, február hó elsejé
től egy uccai szoba. —
Értekezhetni ugyan-
ott. 1246

Vadászkutya
fehér, feketetarka el-
veszett, gypmesternél
jutalmat kap a megtalá-
lól. 1262

Uccai

negy szoba, udvari zo-
bával kiadó. Csapó u.
90 sz. 1297

Kiadó

üzlethelyiség irodának,
műhelynek alkalmas vi-
lágos, nagy. — Szent
Anna u. 22. 990

Fodrászüzlet,
teljesen berendezve el-
adó, esetleg kiadó. Át-
vételhez 100 pengő —
elégleges. Szakember-
nek biztos megélhetés.
Február 1-én átvehető.
Varga László, sütőmes-
ter, Hajdunánás. 1258

Kiadó

fűszerüzlet berendezés-
sel Gyöngyvirág és —
Damjanich ucca sarok-
épületbe. Gyöngyvirág
21. sz. 1256

Üzleti

berendezés mázsákkal
eladó. Maróthy György
u. 40. 1241

Üzlethelyiség
kiadó, irodának, mű-
helynek is alkalmas.
Szent Anna ucca 41.
1161

Asztalispór,
használt, olcsón eladó.
Szappanos ucca 22. sz.
1290

Egy
jókarban levő kis Sing-
er varrógép eladó. —
Kertész u. 3., II. ajtó.

Leírás
és szokszorosítási mun-
kák azonnal elkészül-
nek Remington Iró-
gép Rt. fiókja, Piac u.
58 sz. 2a.

Takarmányrépa
mázsánként házhoz
szállítva 1 pengő, hely-
ben 80 fillér, Krüger-
burgonya 4 pengő, ten-
geriszár holdszámra 10
pengőért kapható a vá-
rosi szikgáti gazdaság-
ban. Telefon 2-97.
16a-31

Flnom
házikáposzta 18 fillér,
Nagyban külön ár. —
Zsatkónál, Batthyány-
és Szentanna sarok.
628

Akácfa
Hasábbfa mázsánként P
3.30, aprítva P 3.60,
akác dorongfa P 3.10.
Akácfa tavalyi őszi
vágású, I. osztályú. —
Hazaszállítva mázsán-
ként 20 fillérrel drá-
gább Csak míg a kész-
let tart! Fakereskedel-
mi Vállalat, Hadházi u
4. szám. A közkörház
mögött. Telefon 13-01.
Porosz., salgótarjáni
szén. — Hazai, alacs-
kai, berentei szenek.
1

Sajtátermésű
újleltai ó-boraim 80
fillérért árúsitom, —
Arany János ucca 19.
szám. 18-a

Patkányt, egeret,
poloskát, svábbogarat,
azonnal kiir/hat, biz-
toshatású, speciális fr-
tószerrel. Egyetlen ki-
sérlet meggyőzi a vá-
sárlót. Nagyon olcsón
kapható Stern festék-
üzletben. Piac ucca 10.
(Bikával szemben).

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alak-
ban, csomagja reklám-
árban 1.60 pengő, Piac
ucca 64. sz. 1133

Porosszén
m-ként 7.50 pengő. Ki-
váló hazai szén m-ként
3.40 pengő. Az árak
hazaszállítva értendőek.
Rosenfeld Kálmán, Sa-
létrom ucca 12. szám.
Telefon 6-74. 23-a-24

Fehérnemű,
összeállítás, minden-
nemű kézimunkát ol-
csón készíti a „Vénusz”
kézimunkaszalon, Kos-
suth ucca 4. Előnyom-
da. 1346

Aranyat,
brilliansat vesz, Blatt-
ner Árpád. óra és ék-
szerek javítása legjob-
ban, jótállással készül-
nek, „óraüzem”, Csapó
ucca 12. szám. 1348

Kereslet

Korrepitort
keresek ötödik gimna-
zista mellé, lakás elle-
nében. Nyil u. 88., 1.
ajtó. 1296

Kocsihám
egylovas megvételre ke-
resek. Telefon 12-87.
1233

Kiadó lakás

Szoba,
konyha, kamara febr.
1-ére kiadó. Szobozslai
ut 4d. alatt. Értekezni
Nap ucca 22. 1181

Uccai
4 szoba, mellék helyisé-
gekkel azonnal kiadó.
Rákóczi u. 42. 1310

Két szoba,
konyhás lakás azonnal
kiadó. Szepességi u. 12.
1313

Egy szoba,
előszoba febr. 1-ére ki-
adó. Esetleg bútorozva
is. Csapó u. 34. 1335

Kiadó
egy szoba, konyhás és
spájk, vízvezeték, illem
hely bent a lakásban.
Szent Anna u. 23., ud-
varban, 7. ajtó. 1331

Uccai
két szoba, konyha, elő-
szoba, spájk febr. 1-ére
kiadó. Csapó ucca 103.
Orvosi rendelőknek is
alkalmas. 1329

Két szoba,
előszoba, konyha, és
speiz, azonnal kiadó.
Csapó ucca 64. szám.

Bútorozott szoba

Csinosan
bútorozott szobák, eset-
leg ellátással kiadók.
Nyil u. 11e. 1288

Kiadó
két szoba, konyha, ka-
mara jutányosan azon-
nal. Kut ucca 1. 1299

Bútorozott szoba,
különbejáratu, elsejére
kiadó, 30 pengőért, —
Kölcsey ucca 15. 1342

Uccai
bútorozott, száraz nap-
fényes szoba kiadó, —
Mester ucca 31. 1349

Egy
különbejáratu szép —
bútorozott szoba kiadó
azonnal. Kálmán tér 5.
1330

Egy
kényelmes berende-
zett szép parkettes, bú-
torozott szoba azonnal
kiadó. Cím a kiadóban.
1287

Kiadó
bútorozott szoba, tel-
jes ellátással Lorántffy
ucca 19. szám, kapu-
kapualatt balra. w

Csinosan
bútorozott szoba kiadó
elsejére, esetleg kony-
hahasználattal. Csoko-
nai u. 34., keresztépü-
let. 1339

Különbejáratu
bútorozott szoba kiadó,
Hatvan ucca 33. kereszt-
épület. Asztalos szerszám
eladó. 1277

Szépen bútorozott
két ablakos, külön-
bejáratu uccai szoba,
előszobával, február
hó elsejére kiadó, Si-
monffy ucca 39. Eset-
leg teljes ellátással. ii.

Egy
tisztességes fiatal ember
kvártélyra felvétetik. —
Bercsényi u. 37. szám.
1263

Egy
különbejáratu bútoro-
zott szoba azonnal ki-
adó. Széchenyi ucca 35.
Keresztépület. 1300

Csinosan
bútorozott szobához
társat keresek. Kigyó u
27. szám. nb

Fodrászüzlet,
forgalmas helyen ol-
csón eladó. Cím a ki-
adóban. 1321

Üzlet,
műhely, raktár

Kiadó
üzlethelyiség raktárral
február vagy májusra.
Piac ucca 81. Geiger-
nél. 1240

József
kir. hercek uccában, az
Arany Bika épületben,
fürdő mellett üzlet-
helyiség kiadó. Érte-
kezni lehet a fürdő-
pénztárnál. 20a-29

Kiadó
üzlethelyiség irodának,
műhelynek is alkalmas
Esetleg raktárhelyiség-
gel, Szent Anna ucca
41. szám. 1286

A főúccán
üzlethelyiséget bérel-
nék, esetleg fele üzlet-
részt is átvennék. Aján-
latot telefon : 11-35.
1280

Trafiknak
központban igen alkalm-
os helyen üzlethelyi-
ség kiadó. Cím a kiadó-
ban. 1295

A város
központjában szép üz-
lethelyiség kiadó. A ber-
endezés eladó. Címe-
ket „Berendezés” jelleg-
re a kiadóba kérem
15 a

Sütőde,
forgalmas helyen, Czeg-
léd ucca 1. szám a t t,
2 kementőve”, műhely-
lyel, lakással, berende-
zéssel vagy anélkül —
azonnal átvehető. Ér-
deklődni Roosz Márton
fűszerüzletében, Czeg-
léd ucca 1. szám alatt
lehet. 1174

Eladó ingóscg

Eladó
egy elegáns szép still-
ruha teljesen új, bálba,
szinpadra nagyon alkalm-
os. Cím a kiadóban.
1298

Makulatur-papír
8 fillér kg-ja, eladó,
Eötvös ucca 110. 1045

Egy
cséplő garnitúra eladó,
Bocskay vasöntöde.
1344

Csillárok
kovácsolt vasból mű-
vészi munka, 6 darab
jutányosan eladó. —
Kontsek, Kossuth u.
15. sz. 19a-vv

Eladó föld

Házhelynek való
telek eladó, Csige kert-
ben. Értekezhetni le-
het Teleki ucca 63. sz.
alatt. 1340